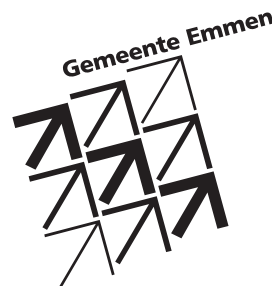

Handelingen van de raad der gemeente Emmen

jaar	bijlagenr.	categorie/agendanr.
<u>2009</u>	<u>RA09.0125</u>	<u>A 3</u>

Onderwerp

Openbare vergadering van de raad der gemeente Emmen, gehouden op donderdag 29 oktober 2009 te 19.30 uur in de raadzaal

Voorzitter: de heer C. Bijl
Waarnemend voorzitter: de heer J.H. de Wildt
Griffier: de heer H.D. Werkman

Aanwezig bij de aanvang 36 leden, te weten de heren B.R. Arends, A Boer en H. Boers, mevrouw Y.J. Boxem-Klein, de heren D.J. Douwstra, J. Dijkgraaf, T. Eerenstein, J. Engberts, F. Ensink, T.H. Gerth, A.J. Goudriaan, W.W.W. Halm en G.J. Horstman, de dames T. Houwing-Haisma en Z.S. Huising-Oldengarm, de heren H.J. Hulsegge en H. Huttinga, de dames Logtenberg-de Wolde, A.G. Louwes-Linnemann en M.J. Meulenbelt, de heren W.O. Meijer, W.L.H. Moinat, L. Oosting, L.T. Pekelsma en T.D. Reitsma, mevrouw S. Rougoor-Mahalbasic, de heren A.W.J. Schoo, H. Smit, P.D. Spreeuwers, J.H.G. Sulmann, J.H. Thole, R. van der Weide, J.H. de Wildt, B.D. Wilms en J.H. Wittendorp en mevrouw J. Zinnemers-Warmolts.

Afwezig 3 leden, te weten de heer B.J. Hoekstra, H. de Jonge en R.R. Ripassa.

Tevens aanwezig: de wethouders G. Evenhuis, J. Holman (later), H.G. Jumelet, J. Kuper, A.J. Sleeking en mevrouw M.H. Thalens-Kolker, alsmede de heer A.J. Mewe, gemeentesecretaris.

A1. Opening en vaststelling agenda

De voorzitter opent de vergadering en heet de raadsleden, de leden van het college, de aanwezigen op de publieke tribune en de luisteraars naar Radio Emmen van harte welkom. Er zijn berichten van verhindering van de heren Hoekstra, De Jonge en Ripassa wegens uiteenlopende gezondheidsredenen. Zij worden bij dezen beterschap toegewenst. Voorts zal wethouder Holman later ter vergadering komen.

Desgevraagd stelt de raad de opgestelde agenda vast.

A2. Vragenhalfuur

Opwaardering N391

Mevrouw Zinnemers-Warmolts merkt op dat tijdens een vergadering van de overlegpartner in Roswinkel aan de orde kwam dat de provincie Groningen plannen heeft om de N391 op te waarderen. Het zou betekenen dat de op- en afrit bij de Westerstraat in Ter Apel worden afgeslo-

ten en dat de kruising ongelijkvloers wordt. Het vermoeden bestaat dat dan de Zanddijk nog meer door sluipverkeer gebruikt gaat worden. De bewoners van Roswinkel maken zich hier zorgen over. Ontwikkelingen, op welke manier dan ook, zijn op zich toe te juichen, maar er doen zich daarbij vaak ook neveneffecten voor die voor bewoners van een straat tot overlast kunnen leiden. De Lagewijk is daar een voorbeeld van. Deze straat is nooit bedoeld geweest voor vrachtverkeer, maar er wordt door dat verkeer steeds meer gebruik van gemaakt. Roswinkel is slechts een kleine plaats, doch kennelijk erg in trek voor verkeer, vooral voor vrachtverkeer. Is de wethouder op de hoogte van de geplande opwaardering van de N391? Geldt deze opwaardering ook voor het Drentse deel van de N391? Wat kan de wethouder doen om de onbedoelde neveneffecten van de opwaardering van de N391 te voorkomen? En elke maatregelen kunnen er worden getroffen om overlast zoveel mogelijk te beperken?

De voorzitter heeft begrepen dat Roswinkel z'n naam heeft te danken aan de strategische ligging

voor paard en wagen. Het was dus al een logistiek knooppunt in vroegere tijden!

Wethouder Sleeking zou als vervanger van wethouder Holman een antwoord moeten kunnen geven, maar beschikt tot zijn spijt niet over informatie om de vragen te beantwoorden. Hij kan maximaal toezeggen dat dit voor de raad zo snel mogelijk op schrift zal gebeuren.

Wethouder Evenhuis stelt zich voor dat dit punt even wordt aangehouden. Wethouder Holman zal omstreeks 20.00/20.15 uur aanwezig zijn; deze houdt zich nu bezig met een symposium over 'dry-port Emmen-Coevorden'. Wellicht kan de wethouder aan het einde van de vergadering een antwoord geven. Spreker weet zeker dat wethouder Holman zich erop heeft voorbereid.

De voorzitter doet de suggestie bij het agendapunt mededelingen wethouder Holman in de gelegenheid te stellen om op de gestelde vragen in te gaan.

De raad stemt hiermee in.

Verstreking computer

De heer Boer brengt naar voren dat in Emmen mensen met een laag inkomen en een of meer kinderen in het voortgezet onderwijs een computer krijgen. In de volksmond wordt deze regeling 'computer voor minima' genoemd. De regeling wordt nu vanuit de Aboutaleb-gelden uitgebreid. De PvdA-fractie wil graag van de wethouder weten hoeveel computers dit jaar zijn verstrekt.

Wethouder Evenhuis ziet op zijn *blackberry* dat er in 2009 241 computers zijn verstrekt en dat wordt verwacht dat er in het komende jaar 486 zullen worden afgeleverd.

De voorzitter vindt zo'n precieze voorspelling altijd erg mooi!

Het vragenhalfuur wordt vervolgens gesloten.

A3. Notulen raadsvergadering van 24 september 2009 [Stuknr. RA09.0108]

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming worden de onder A3 vermelde notulen overeenkomstig het ontwerp vastgesteld.

A4. Vaststellen 'Partiële herziening be-

stemmingsplan gemeente Emmen (Varkenshouderij De Wildt) + bijlagen RIS.3843 en RIS. 3865 [Stuknr. RA09.0088]

De heer Dijkgraaf verzoekt om de aantekening tegen dit voorstel te zijn.

De heer Moinat vraagt om eenzelfde aantekening

Zonder hoofdelijke stemming wordt vervolgens conform het onder nr. A4 vermelde voorstel van burgemeester en wethouders besloten, met de aantekening dat de GroenLinks-fractie en het aanwezige lid van de SP-fractie geacht willen worden tegen te hebben gestemd.

A5. Vaststellen 'Partiële herziening bestemmingsplan Erica, linten Kerkweg, Ericasestraat en Verlengde Vaart (melkrundveehouderij) + bijlagen RIS.3842 en RIS.3864 [Stuknr. RA09.0087]

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt conform het onder nr. A5 vermelde voorstel van burgemeester en wethouders besloten.

A6. Vaststellen 'Partiële herziening bestemmingsplan Buitengebied gemeente Schoonebeek (Pluimveebedrijf Kocks) + bijlagen RIS.3867, RIS.3868 en RIS.3869) [Stuknr. RA09.0092]

De heer Dijkgraaf laat weten ook tegen dit voorstel te stemmen. Dit heeft te maken met het feit dat GroenLinks tegen dit soort mega-ontwikkelingen is.

De heer Moinat stemt evenmin met dit voorstel in.

Zonder hoofdelijke stemming wordt vervolgens conform het onder nr. A6 vermelde voorstel van burgemeester en wethouders besloten, met de aantekening dat de GroenLinks-fractie en het aanwezige lid van de SP-fractie geacht willen worden tegen te hebben gestemd.

A7. Vaststellen verlenging planperiode Gemeentelijk Rioleringsplan 2005-2009 [Stuknr. RA09.0095]

A8. Tijdelijke verordening Wet investeren

in jongeren + bijlage RIS.3860
[Stuknr. RA09.0090]

A9. Verzamelbesluit begrotingswijzigingen 2009-1 + bijlage RIS.3881
[Stuknr. RA09.0099]

A10. Vaststellen bestemmingsplan 'Zuid- barge, hoek Keistraat/Halvemaan- weg'+ bijlagen RIS.3887, RIS.3888 en RIS.3889
[Stuknr. RA09.0093]

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt conform de onder de nrs. A7 tot en met A10 vermelde voorstellen van burgemeester en wethouders besloten.

A11. Vaststellen 'Procedureverordening tegemoetkoming in schade, gemeente Emmen 2009' en 'Verordening drempelbedrag planschade, gemeente Emmen 2009'
[Stuknr. RA09.0098]

De voorzitter wijst erop dat op pagina 7 van het stuk een merkwaardige rolwisseling is aangebracht. Hij zegt toe dat die ingreep in het officiële stuk ongedaan zal worden gemaakt.

De heer Van der Weide deelt mee dat de BGE-fractie tegen dit voorstel stemt. In haar ogen is het drempelbedrag te hoog.

De heer Dijkgraaf stemt om dezelfde reden eveneens tegen dit voorstel.

Zonder hoofdelijke stemming wordt vervolgens conform het onder nr. A11 vermelde voorstel van burgemeester en wethouders besloten, met de aantekening dat de leden van de fracties van BGE en GroenLinks geacht willen worden tegen te hebben gestemd.

A12. Bestuurlijke verhoudingen provincie – gemeenten in Drenthe + bijlage RIS.3902
[Stuknr. RA09.0102]

A13. Gunning Europese aanbesteding in- huur accountantsdiensten
[Stuknr. RA09.0097]

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt conform de onder de nrs. A12 en A13 vermelde voorstellen van burgemeester en wethouders besloten.

B1. Zie A10/RA09.0093

B2. Vaststellen bestemmingsplan 'Em- men, Rietlanden'+ bijlagen RIS.3892 en RIS.3893
[Stuknr. RA09.0094]

De heer Eerenstein zegt dat dit voorstel normaal gesproken geen aanleiding zou zijn om er in de raad het woord over te voeren. Het vestigen van een prostitutiebedrijf aan de rand van dit plan is reden om er na de behandeling in de commissievergadering toch op terug te komen. De VVD-fractie betreurt het dat er sprake is van de vestiging van een bordeel in dit gebied, bij de entree van de wijk Rietlanden. Het is vreemd te moeten constateren dat de exploitant van het bedrijf eerder door de gemeente is uitgekocht omdat het bedrijf dat deze voerde niet paste bij de entree van de nieuwe wijk Delftlanden. Bovendien is hetzelfde gebouw ook nog een keer verkocht aan de betrokken exploitant. De fractie betreurt het dat het op deze manier is gelopen. Zij ging ervan uit dat vestiging in een woongebied niet meer aan de orde zou zijn, gezien de ervaringen die hiermee in het verleden zijn opgedaan.

De VVD-fractie gaat wel akkoord met het bestemmingsplan, maar gaat er ook van uit dat de indieners van een zienswijze correct worden geïnformeerd over het verloop van het proces. Wellicht kan de wethouder nog melden wat diens naspeuringen omtrent deze zaak hebben opgeleverd.

De heer Oosting memoreert dat in de commissie is aangegeven dat dit voorstel wat de PvdA-fractie betreft een A-stuk mocht worden. Nu zal hij niet herhalen wat in de commissie is gezegd. Wel wil de fractie nogmaals opgemerkt hebben dat dit bestemmingsplan 64 bestemmingsplannen geheel of gedeeltelijk vervangt. In het kader van de actualisatie van bestemmingsplannen heeft de raad als doel gesteld dat in 2010 80% van de bestemmingsplannen geactualiseerd zal zijn. De PvdA-fractie heeft er nog steeds het volste vertrouwen in dat dit voor elkaar komt. Zij wil de wethouder en diens medewerkers complimenteren met het feit dat met dit bestemmingsplan weer een stapje dichterbij het doel wordt gekomen.

De vraag over de bereikbaarheid van gedeelten van de wijk is voor de fractie voldoende beantwoord in de commissie. Zij stemt met dit bestemmingsplan in.

De heer Halm vermeldt dat in de commissie is meegedeeld dat de BGE-fractie tegen dit voorstel is. Voor de fractie behoort het betrokken

perceel tot de woonwijk en moet het dus binnen het bestemmingsplan vallen. Dat doet het helaas niet, wat tot gevolg heeft dat er een prostitutiebedrijf aan de rand van een woonwijk kan komen. De fractie vindt dit niet wenselijk, ja zelfs onacceptabel. Het bedrijf moest worden verplaatst omdat het te dicht bij de Delftlanden stond, maar bij de Rietlanden mag dit blijkbaar wél. Een rare gang van zaken waar de BGE-fractie niet achter staat. Zij ziet deze locatie als een woongebied, en het college zou geen prostitutie in woonwijken toestaan. Als nu aan randen van woonwijken toch prostitutiebedrijven worden toegestaan, wil de fractie dit ter discussie stellen, opdat er heldere afspraken over komen. Bijna alle politieke partijen vinden dit een grensgeval en er is veel twijfel ontstaan over de grenzen van woonwijken.

In het voorliggend plan wordt het perceel waar het bedrijf zich moet gaan vestigen buiten de kaart getekend. De wethouder gaf in de commissie aan dat de kaart niet gecorrigeerd is om het bedrijf ter wille te zijn, maar dat bij de uitwerking van het ontwerpbestemmingsplan op een tekening een fout is gemaakt. Bij bestudering van de tekeningen is de BGE-fractie evenwel tot de slotsom gekomen dat het pand overduidelijk bij het woongebied hoort en niet bij het buitengebied. De wethouder bleek grote moeite te hebben met de veronderstelling dat hier bewust is gemanipuleerd, maar zich in de materie verdiepend, kan de fractie die veronderstelling van burgers wel indenken.

De fractie blijft tegen dit voorstel. Zij vindt dat dit prostitutiebedrijf in een woonwijk komt te liggen. De kaart hoeft niet te worden aangepast – de ondernemer dient zich aan te passen aan het bestemmingsplan.

De heer Engberts merkt op dat in het kader van het actualiseringstraject 64 bestemmingsplannen worden vervangen door één actueel bestemmingsplan. De fractie van de ChristenUnie heeft daarvan goed kennisgenomen en is van mening dat het een goed bestemmingsplan is, met uitzondering van < het zal geen verbazing wekken > de plangrenzen zoals die zijn aangegeven bij de locatie Nieuw-Amsterdamsestraat 64. Deze locatie is buiten de woonwijk gehouden en is toegevoegd aan het buitengebied, waardoor het op deze locatie mogelijk is een prostitutie- en/of escortbedrijf te vestigen. De ChristenUnie-fractie vindt dit ongewenst. Zij is van mening dat deze locatie wel degelijk tot de woonwijk behoort, net zoals in het verleden het geval was. In antwoord op punt b. van de zienswijzen stelt het college: “Verder dient de gemeente Emmen in haar planvorming altijd rekening te houden

met de effecten van een bestemming op de omgeving, of die omgeving nu in het plangebied ligt of niet. Dit is immers de essentie van een goede ruimtelijke ordening.” De fractie is van mening dat de gemeente met het situeren van een prostitutiebedrijf aan de ingang van een woonwijk onvoldoende rekening houdt met de effecten op de omgeving. Zij vindt het volstrekt onlogisch en ongewenst dat bij de ingang van een wijk, waar ook veel kinderen per fiets de wijk binnenrijden > een prostitutiebedrijf in de directie nabijheid van woningen behorende tot de wijk wordt toegestaan. De fractie is zeer ongelukkig met deze situatie en vraagt zich in goede af of hier niets meer aan te doen is.

De heer Dijkgraaf zegt dat de GroenLinks-fractie zich in de commissie al voor het voorstel heeft uitgesproken. Zij is nog steeds voor. Wat de wethouder toen heeft gezegd, heeft de fractie daarin gesterkt.

Het is juist dat, zoals de heer Engberts zei, er veel fietsende scholieren langs komen, maar dat gebeurt op momenten waarop het bedrijf volgens spreker nog niet open is. Dit zal dan ook niet zo'n probleem zijn. Hij gaat ervan uit dat het bedrijf, als het er eenmaal is zodanig omheind wordt dat niemand er last van heeft. Naar hij meent, is dat ook zo waar het bedrijf nu gevestigd is.

De heer Engberts houdt de openingstijden niet zo nauwkeurig bij! Iedereen zal dat wel begrijpen. Hij weet echter wel dat er bedrijven zijn die 's middags al open gaan.

De voorzitter stelt vast: dus dat weet u wél!

De heer Engberts merkt op dat dit vrij gemakkelijk te signaleren is!

Wethouder Sleeking constateert dat dit inderdaad een bestemmingsplan is dat aan de raad wordt voorgelegd in de actualisatieserie, waarvan de doelstelling, 80% van de plannen vóór 2010 geactualiseerd, nog steeds recht overeind staat. Die doelstelling komt met het onderhavige bestemmingsplan weer een stukje dichterbij. De discussie spitst zich toe op een perceel dat niet bij het bestemmingsplan hoort. Het is bijzonder dat wordt gesproken over een aangelegenheid die niet in dit plan is geregeld. Die is wél geregeld in het bestemmingplan dat door de raad is vastgesteld op 29 maart 2001, namelijk de partiële herziening van de voorschriften in de diverse bestemmingsplannen ten aanzien van prostitutie- en escortbedrijven. Dat was het gevolg van de liberalisatie van dit soort bedrijven

met ingang van 1 januari 2001. Bij dat bestemmingsplan is door de raad een kaart vastgesteld waarop exact aangegeven staat op welke plekken vestiging van dit soort bedrijven overwogen zou kunnen worden. Daar hoort de plek Nieuw-Amsterdamsstraat 64 bij. De strook die daar ligt, is in het desbetreffende bestemmingsplan opgenomen als mogelijkheid voor vestiging van een prostitutiebedrijf. Toen de aanvraag voor deze plek werd gedaan, heeft het college die beoordeeld aan de hand van de criteria die in het vastgestelde bestemmingsplan zijn opgenomen. Het college heeft vervolgens geoordeeld dat vestiging op deze plek tot de mogelijkheden behoort. De procedure is nog niet volledig afgerond, doch het college heeft gemeend die op basis van het door de raad aangenomen bestemmingsplan te moeten voortzetten.

In opmerkingen die zijn gemaakt, klinkt door dat het perceel buiten het bestemmingsplan is gehouden om het mogelijk te maken een prostitutiebedrijf aan de Nieuw-Amsterdamsstraat 64 te vestigen. Dat is niet het geval. De vestiging is mogelijk op basis van het in 2001 vastgestelde bestemmingsplan; daar heeft de actualisatie van het bestemmingsplan Rietlanden in feite helemaal niets mee te maken.

De gevoelens die zijn geuit, kan spreker zich voorstellen. Destijds, bij de vaststelling van het bestemmingsplan, en ook daarna zijn uitvoerige discussies gevoerd over de vraag hoe een en ander moet worden beoordeeld. Maar nogmaals, bij de aanvraag van dit bedrijf heeft het college vanuit allerlei gezichtspunten in alle zorgvuldigheid een afweging gemaakt en is het tot een oordeel gekomen. Dat oordeel is tot op heden ook door andere instanties in stand gehouden.

De heer Van der Weide wil even terugkomen op het tekenfoutje. Is de wethouder van mening, dit in aanmerking nemend, dat dit bedrijf nog steeds op de beoogde plek kan worden gevestigd?

Wethouder Sleeking heeft geprobeerd aan te geven dat het tekenfoutje hiermee helemaal niets te maken heeft. De mogelijke vestiging van het bedrijf geschiedt op basis van het in 2001 aangenomen bestemmingsplan. Als dat plan zou zijn vastgesteld met een foutieve grens, zou de raad een besluit hebben genomen dat in strijd is met het voorgaande bestemmingsplan. Het één heeft dus niets met het ander te maken.

De heer Engberts zegt dat het voor de ChristenUnie draait om de omstandigheid dat het gaat om een gebied waar een bedrijf als dit onwenselijk is. Hij meent gehoord te hebben dat achteraf

is gezegd dat het onterecht was dat de betrokken hoek er bij is gekomen. Is dat juist of is dit de wethouder niet bekend?

Wethouder Sleeking weet niet waarop de heer Engberts doelt. Dat wat deze heeft geciteerd, is een van de criteria op grond waarvan een aanvraag wordt beoordeeld. In dit geval is het standpunt ingenomen dat, gesteld dat het bedrijf zich op de aangegeven plek vestigt, de afstand tussen bedrijf en de eerstvolgende woning meer dan 100 m bedraagt en dat er in dat geval geen sprake is van een onwenselijke situatie.

De voorzitter merkt op dat, wat de raad vanavond ook besluit, de juridische grondslag ligt in het besluit van 2001. Ook al komt er een andere bestemming op het perceel te liggen, er kan nog altijd een beroep worden gedaan op het overgangsrecht. Dat moet in de gaten worden gehouden. Een dergelijke discussie heeft zich al eens voorgedaan bij bijvoorbeeld de Breehof. Het overgangsrecht wordt in ruimtelijke procedures vaak over het hoofd gezien.

Wethouder Sleeking heeft gezien dat hij nog een reactie verschuldigd is aan de heer Eerenstein.

In de commissie is even gesproken over de handelwijze ten aanzien van de zienswijzen. Er is inderdaad sprake geweest van een fout. Normaal gesproken, worden degenen die een zienswijze hebben ingediend op de hoogte gesteld van de behandeling in de commissie en de raad. Dat is in dit geval helaas niet gebeurd. Er wordt zorg voor gedragen dat excuses worden aangeboden en dat er voor de toekomst een zodanige procedure wordt opgezet dat dit hopelijk niet meer wordt vergeten.

De voorzitter brengt nog onder de aandacht dat, waar de wethouder namens het college zei dat vestiging op de bedoelde plek mogelijk is, dit puur de planologische afweging is. Er zal uiteindelijk nog een andere afweging moeten worden gemaakt, namelijk of er een gebruiks-/exploitatievergunning voor dit pand kan worden afgegeven.

De heer Eerenstein is blij dat is uitgezocht hoe is omgegaan met de zienswijzen. Overigens kunnen er ook als de procedure goed is weleens fouten worden gemaakt.

De heer Engberts legt de volgende stemverklaring af.

De ChristenUnie-fractie betreurt de gang van zaken rond het aan de orde gestelde punt, maar

zal niet tegen het bestemmingsplan zal stemmen.

De heer Douwstra sluit zich daar namens de BGE-fractie bij aan. Blijkbaar is de beslissing in 2001 al genomen, zodat het weinig zin heeft nu tegen te stemmen.

Zonder hoofdelijke stemming wordt vervolgens conform het onder nr. A2 vermelde voorstel van burgemeester en wethouders besloten.

B3. Zie A11/RA09.0098

B4. Vervallen

B5. Vaststellen Milieuagenda 2009-2012 en Milieuprogramma 2009 + bijlagen RIS.3893 en RIS.3893 [Stuknr. RA09.0101]

De voorzitter kreeg zojuist de nuttige tip dat ook dit agendapunt voor wethouder Holman is, zodat hij zich zou kunnen voorstellen dat eerst het volgende agendapunt aan de orde wordt gesteld.

De raad stemt hiermee in.

B6. Zie A12/RA09.0102

B7. Voorgenomen aankoop landbouwgronden familie Germs [Stuknr. RA09.0107]

De heer Schoo constateert dat het college van de raad twee dingen vraagt:

1. kenbaar maken van wensen en bedenkingen betreffende het voornemen van het college om ruim 106 ha landbouwgrond aan te kopen en
2. beschikbaarstelling van een krediet van ruim € 4,2 miljoen voor genoemde aankoop.

Ad 1

In punt 5 van het raadsvoorstel staat dat het doel is deze gronden zo snel mogelijk af te stoten in het kader van het mogelijk maken van door de gemeente gewenste ruimtelijke ontwikkelingen. Dat kan niet anders betekenen dan dat er op dit moment plannen zijn waarvoor gronden als ruilmiddel nodig zijn. Zij kent deze plannen niet en betwijfelt daarom dat wat het college stelt juist is. Het kan de fractie helpen als wordt aangegeven voor welke plannen deze gronden op korte termijn nodig zijn. Dit mag wat haar betreft in een openbare vergadering, maar ook in een besloten vergadering. De vraag aan het college is: is het college hiertoe bereid?

De tweede bedenking betreft de prijs. Hoe marktconform is de prijs waarvoor de gronden worden gekocht? De DOP-fractie zet grote vraagtekens bij de bewering van het college dat een prijs van € 40.000,- per ha een marktconforme prijs is. Zij denkt dat die prijs veel te hoog is. Als het om duizend of tweeduizend euro te veel zou gaan, zou er misschien geen discussie over moeten worden gevoerd. Bij het nazoeken van grondprijzen op internet komt de fractie evenwel bedragen van rond € 30.000,- per ha als marktconforme prijs tegen. Deze bedragen werden bevestigd toen zij bij een aantal personen navraag deed. Nu wil zij het niet doen vóórkomen dat zij alle wijsheid bezit als het gaat om prijzen van landbouwgronden, maar zij heeft wel twijfels over de marktconformiteit. Het college zou kunnen wegnemen door

- inzicht te geven in de aankooprijzen van landbouwgronden in de laatste tien jaar;
- een verklaring van een accountant te overleggen waarin wordt aangegeven dat het hier gaat om een marktconforme prijs.

De vraag is: wil het college dit doen?

Waarom is dit voor de DOP-fractie zo belangrijk? Het gaat om besteding van overheidsgeld, dus belastinggeld van de burgers. Een te hoge grondprijs is een verkapt vorm van overheidssteun, iets wat de gemeente niet zou moeten willen omdat zij er later problemen mee kan krijgen. Een veel te hoge prijs nu zal ook problemen geven bij grondaankopen in de toekomst. De verkoper zal dan verwijzen naar dit raadsvoorstel.

Ad 2

Het college vraagt de raad een krediet van ruim € 4,2 miljoen beschikbaar te stellen. Volgens spreker kan een fractie hierop pas antwoord geven als bekend is wat het college doet met de ingebrachte wensen en bedenkingen. Het is dan ook raar dat het college beide punten tegelijkertijd voorlegt aan de raad.

De DOP-fractie wacht de reactie op de wensen en bedenkingen af voordat zij op het voorgenomen besluit iets gaat inbrengen.

Mevrouw Houwing-Haisma kan heel kort zijn. De VVD-fractie heeft geen problemen met de voorgenomen aankoop van deze gronden en twijfelt niet aan de marktconformiteit van de prijs. Zij denkt dat deze aankoop rustig door kan gaan.

De heer Huttinga zal van deze eerste termijn gebruiken maken om enige vragen te stellen, omdat er over dit voorstel niet kon worden gesproken in de commissie, hoewel hij in eerder overleg had begrepen dat daarvoor nog gelegen-

heid zou worden geboden.

In het voorgelegde raadsvoorstel geeft het college aan tijdig te willen kunnen beschikken over gronden die noodzakelijk zijn voor gewenste ruimtelijke ontwikkelingen. Het wil de gronden in de strategische grondvoorraad opnemen en zo snel mogelijk weer door verkopen. Het gebruikt ze als compensatiemiddel. Dit roept een vraag op; hij had daarover ook kunnen bellen, maar hij heeft dat bewust niet gedaan, omdat hij het antwoord graag hiér wil horen. De vraag is: wat is de huidige grondpositie van de gemeente? Dit is van belang, gezien ook het economisch tij.

Zwemmen in te veel grond lijkt de Christen-Unie-fractie in deze tijd niet verstandig. Dus: waarom nu en waarom is het nodig? En waarom zo snel? Het college geeft aan dat het haast heeft. De fractie heeft vernomen dat de grond al zo'n half jaar te koop is, dus waarom moet het nu opeens zo vlot, zonder dat er even rustig over kan worden gesproken? Normaal loopt de procedure via de commissie.

De fractie zou ook graag vernemen wat de huidige grondbehoefte is. Kan die eens nader worden gepreciseerd? Staat er in economische zin iets op stapel waardoor hier juist op korte termijn compensatiegrond nodig is?

Over de prijs heeft de fractie eveneens informatie ingewonnen. Er blijkt wat wisselend over te worden gedacht, maar de meerderheid van de mensen die spreker hierover heeft geraadpleegd, inclusief zijn op dit punt zeer goed onderlegde fractiegenoot, vindt dat dit toch wel een flinke prijs is. Zijn fractiegenoot had het over een top-prijs. Spreker kan dit zelf niet goed beoordelen, maar in elk geval ligt de prijs aan de bovenkant van de markt, want het maximum dat momenteel voor grond geboden wordt, ligt rond de € 40.000,-/ € 42.000,- per ha. De vraag is of deze grond dat waard is.

Verder stelt het college dat zolang het de grond in voorraad heeft deze wil verpachten. Is het realistisch minimaal twee ton aan pacht voor de grond te vragen?

Tot slot: je moet altijd vreselijk oppassen om niet beticht te worden van overheidssteun, ook al is die dan misschien indirect. Hierover heeft spreker zijn voelhorens uitgestoken bij deskundige mensen bij het rijk, overigens zonder over een specifiek geval te hebben gesproken. Zij hebben hem gemeld dat een dergelijke transactie daarop toch wel zou kunnen lijken. De fractie zou graag vernemen over welke kennis de wethouder dien aangaande beschikt.

De heer Wilms deelt mee dat de CDA-fractie geen bedenkingen heeft, wel een wens en wel dat deze percelen zo efficiënt mogelijk worden

ingezet als compensatiegrond.

De fractie stemt met dit voorstel in.

De heer Hulsegge heeft namens de PvdA-fractie enkele opmerkingen over de aankoop van drie blokken landbouwgrond als compensatiegrond. De vraag is of er in het kader van de ruilverkaveling nog extra verplichtingen gelden ten aanzien van de omvang van de groundbank en de afzet. Ten aanzien van de prijs heeft hij een omgevingsanalyse gemaakt, waarbij hem is gebleken dat de prijs gemiddeld is te noemen. De zorg die door anderen is uitgesproken, deelt hij dus niet.

De heer Douwstra merkt op dat de BGE-fractie bij dit voorstel de volgende bedenkingen en wensen heeft.

In het voorstel wordt naar voren gebracht dat het een gelegheidskoop betreft en dat er snel moet worden gehandeld. Allereerst is het de fractie niet duidelijk waarom nu alles zo snel moet worden afgehandeld. De percelen zijn immers al lange tijd in de aanbieding.

Als reden voor de aankoop wordt gezegd dat de compensatiegronden op peil moeten worden gebracht en dat deze gronden strategisch liggen. Of dit zo is, betwijfelt de fractie. Zij heeft het idee dat de aankoop meer te maken heeft met het uit de problemen helpen van de familie Germs, mede gezien de hoge snelheid waarmee de aankoop moet worden afgehandeld.

Waarom twijfelt de fractie aan dit voorstel? Uit opgevraagde ambtelijke informatie is haar niet duidelijk geworden welke ijzeren voorraad compensatiegronden de gemeente op basis van ervaringscijfers moet hebben. In de beantwoording van ambtelijke zijde wordt er melding van gemaakt dat er een werkbare buffer moet komen. Wat moet de BGE-fractie verstaan onder 'een werkbare buffer'? Hiermee kan men in haar ogen meerdere kanten op. Nu wordt aan de bestaande 277 ha 107 ha toegevoegd. Als de aankoop van deze gronden doorgaat, komt ongeveer een derde deel van de compensatiegronden rond Zwartemeer te liggen. Is dat allemaal wel strategisch en wenselijk?

Een informatieronde langs makelaars en landbouworganisaties en kadastrale kerncijfers leren de fractie dat de ha-prijs voor deze percelen aan de hoge kant is. Graag een nadere onderbouwing van de prijsstelling.

Bestaat er een verband met de ontwikkelingen rond het lawaaisportcentrum Pottendijk? En is het zo dat de grond nodig is voor compensatie van een eigenaar nabij het lawaaisportcentrum, en wel tegen een ruilverhouding van 1:2: een ha Pottendijk tegen twee ha elders?

Ten slotte wil de BGE-fractie inzicht hebben in

de strategische belangen van de gemeente bij de aankoop van deze gronden. Indien het college dit niet publiekelijk wil doen, moet wat de fractie betreft de vergadering maar in besloten vorm verder gaan.

Het moge duidelijk zijn dat de BGE-fractie de noodzaak van de aankoop niet inziet.

De heer Moinat zegt dat de SP-fractie begrijpt dat de gemeente compensatiegronden moet hebben en dan liefst op voorraad, opdat zij op een bepaald moment niet in het nauw komt.

De fractie kan met dit voorstel akkoord gaan.

Wethouder Evenhuis stelt vast dat het hier gaat om compensatiegronden, zijnde gronden die in voorkomend geval kunnen worden geruild. Er zijn reeds 277 ha en met deze aankoop komen er 107 ha bij. Waar denkt het college die voor nodig te hebben? Te noemen is onder andere de plannen voor het lawaaisportcentrum met bijvoorbeeld 5 ha voor parkeerplaatsen. De heer Douwstra sprak over een ruilverval van 1:2, maar precies is dit nog niet bekend; het heeft te maken met het al dan niet gewijzigd bestemmingsplan. Het college wil daar volledig inzicht in geven; dat is geen enkel probleem.

Verder is er sprake van het inplaatsen van twee kandidaat-veehouderijen die tamelijk omvangrijk zijn. Deze zullen al een flink beslag leggen op de beschikbare grond. Andere ontwikkelingen waarvoor een compensatievisie is gemaakt, betreffen het Hospice, de golfbaan Parc Sandur, een zandafgraving, verplaatsing in verband met de beschermingszone Bargerveen, waarvoor ook de provincie belangstelling heeft, en een pilot over woonmilieus. Alles bij elkaar is de verwachting dat er in de komende tijd wel wat hectares nodig zullen zijn, en dan is er nog niet eens ruimte voor onverhoedse zaken. Hiermee is een aantal zaken genoemd die tussen nu en twee jaar aan de orde komen.

De vraag is gesteld waarom de aankoop nú noodzakelijk is. In verband met zaken als hierboven genoemd, moet de gemeente gronden kopen als deze worden aangeboden. Soms moet dat spoedheidshalve worden gedaan. Desgewenst wil spreker daar in beslotenheid best eens iets over zeggen. Hoe dan ook, het college heeft in dit geval besloten op het aanbod in te gaan. Het klopt dat de gronden lange tijd te koop hebben gestaan, doch het ging toen om heel andere prijzen, prijzen die naar de mening van het college vele malen te hoog waren. Het college vond het ook van belang door middel van een goed taxatierapport inzicht te krijgen in de marktwaarde en de reële waarde. Welnu, zo'n rapport is er en dat geeft een waarde aan waarvan in het

voorstel sprake is. Spreker kan niet precies beoordelen of deze te hoog of te laag is. Met zijn boerenverstand weet hij best dat schrale zandgronden heel wat anders zijn dan vruchtbare dalgronden. Grote delen van de grond waar het thans om gaat, worden gezien als uiterst vruchtbare grond. Hij heeft gisteravond gehoord dat er ook hectares uiterst schrale grond liggen, met name de zandstrook die vroeger leidde naar Roswinkel. Gronden worden soms qua prijs lager gewaardeerd dan in een ander gebied. Dat betekent dat 1 ha tegen 2 ha wordt geruild in het ruilverkavelingsgebied. Dat was in de jaren zestig en zeventig al zo en die systematiek is in wezen niet veranderd.

Zoals gezegd, heeft een deskundig bureau de waarde geschat. Het college wil immers niet worden beticht van het geven van ongeoorloofde staatssteun. Daarom heb je voor de grond een reële waarde nodig en moet je de grond ook weer reëel kunnen wegzetten. Als dit binnen korte tijd kan, is dat relatief risicoloos.

Niet bekend is of er over drie jaar weer zo veel hectares worden aangeboden, maar wellicht zijn ze wel nodig in gebieden met bijvoorbeeld meerstalblokken. Dergelijke gebieden liggen vaak in de buurt van Zwartemeer. Bij de meerstalblokken aan de andere kant is sprake van vernatting en te dien aanzien zal er eveneens iets moeten gebeuren. Ook voor andere zaken is het goed gronden in deze hoek te hebben. De aan te kopen gronden liggen wat dit betreft op een redelijke afstand. Bekend is ook dat de machines almaar groter worden en zich sneller verplaatsen. Vroeger ging het om 16 tot 18 km/u, doch de snelheid ligt nu hoger.

De reden voor de aankoop is dat de gronden nu beschikbaar zijn tegen de taxatiewaarde i.c. marktwaarde. Deze waarde blijkt volgens ingewonnen informatie tussen € 37.000,- en € 43.000,- per ha te liggen. Een prijs van € 40.000,- ligt daar precies tussenin. Men kan vinden dat dit een topprijs is, maar spreker zelf denkt dat dit niet zo is.

Bedenkingen mogen uiteraard worden geuit, doch naar de mening van het college gaat het om een uiterst werkbare voorraad. Het hoopt de grond niet te lang te hoeven verpachten. Op dit moment is niet te zeggen of het hierbij om twee ton gaat, maar er is in elk geval een bepaalde pachtwaarde. Spreker denkt dat die toch wel redelijk in de buurt van de twee ton kan komen. Het overleggen van een verklaring van een accountant mag wat hem betreft, doch het college gaat ervan uit dat een marktconforme prijs wordt betaald voor gronden waar de gemeente op korte termijn wat aan heeft. Het college hoopt dan ook dat er voor dit voorstel brede steun zal zijn.

(Wethouder Holman komt ter vergadering)

De heer Dijkgraaf heeft geen bedenkingen en ook geen wensen. Hij gaat met dit voorstel akkoord.

De heer Schoo is, gehoord de uitleg van de wethouder en alle mitsen en maren die er zijn, nog niet helemaal overtuigd. Bedenkingen kunnen natuurlijk niet worden tegengehouden, maar met het voorstel om € 2,4 miljoen beschikbaar te stellen, stemt de DOP-fractie niet in.

De heer Huttinga vindt dat de wethouder buitengewoon punctueel op de vragen van de ChristenUnie-fractie heeft geantwoord en ook valide verklaringen heeft gegeven. Zij steunt het voorstel dan ook.

De heer Douwstra vraagt wat nu de werkelijke behoefte aan compensatiegronden is, wat er nog meer aan gronden in de gemeente te koop is en op welk moment deze percelen écht in beeld kwamen. Ze liggen immers al heel lang te koop. Voorts de vraag of op de verkoopprijzen in de toekomst ook Natura 2000 nog van invloed is.

Wethouder Evenhuis antwoordt dat natuurlijk al langere tijd bekend is dat deze gronden te koop zijn. Er is ook een bezoek gebracht om de hele gang van zaken op het bedrijf te bekijken. Er komt regelmatig een accountmanager in de persoon van de heer Kruijenga. Deze volgt de hele ontwikkeling. Zolang de prijzen hoog waren, kwam aankoop niet in beeld. Ongeveer half september kwam het verzoek tot aankoop. Uiteraard weet men op de betrokken afdeling dat er behoefte aan grond is en nu matcht de prijs ongeveer met wat het college reëel vindt. Spreker heeft al iets gezegd over ongeoorloofde staatssteun, namelijk dat het college daarvan geen voorstander is. Het vindt het absoluut van belang deze gronden aan te kopen, anders had het dit hier niet aan de orde hebben durven stellen. Wat is voorgesteld, is een reëel verhaal.

De heer Van der Weide constateert dat de gemeente reeds 277 ha compensatiegrond in bezit heeft. Daar komt met deze aankoop 107 ha bij. Hoeveel denkt het college aan extra compensatiegrond nodig te hebben?

Wethouder Evenhuis heeft al een aantal boerderijen en de Pottendijk genoemd, maar voor Bargerveen is alleen al 240 ha nodig. Het betekent dat er dan nog ongeveer 200 ha aan buffer over is. Die zal nodig zijn voor toekomstige

ontwikkelingen her en der. Er komt bij dat gronden slechts één keer op de markt worden gebracht. Soms moet je een gelegenheid die zich voordoet te baat nemen. In dit geval kon het college dit zeer ruimhartig doen, aangezien bekend is dat er zich allerlei ontwikkelingen voordoen, bijvoorbeeld de vernatting bij Nieuw-Schoonebeek en Weiteveen. Op dit moment is daar adequaat op in te spelen. Voor genoemde zaken heeft de provincie Drenthe overigens ook belangstelling.

De heer Hulsegge merkt op dat een door hem gestelde vraag nog niet is beantwoord, en wel over de mogelijke effecten vanuit de ruilverkaveling.

Wethouder Evenhuis kan hierop geen antwoord geven.

De heer Wilms kan dat misschien wél. Deze gronden zijn volgens hem vrij van ruilverkavelingslasten.

Vervolgens kan hij nog zeggen dat het in deze gemeente naar zijn mening heel zelden voorkomt dat er zulke mooie, grote kavels vrijkomen. Dat heeft ook invloed op de prijs. De wethouder heeft al iets gezegd over de grondkwaliteit, welnu: in de landbouw wordt ook altijd gekeken naar de structuur. Het is van belang dat zulke grote kavels kunnen worden ingezet voor wat in de landbouw 'huiskavel' wordt genoemd. Spreker denkt dat dit een unieke kans is om compensatiegrond te kunnen gebruiken voor bijvoorbeeld Bargerveen. De gronden zouden ook nog een meerwaarde kunnen hebben als er een melkveehouderij op wordt geplaatst.

Zonder hoofdelijke stemming wordt vervolgens conform het onder nr. A7 vermelde voorstel van burgemeester en wethouders besloten, met de aantekening dat de leden van de fracties DOP en BGE geacht willen worden tegen te hebben gestemd.

Vervolgens wordt het uitgestelde agendapunt B5 aan de orde gesteld.

B5. Vaststellen Milieuagenda 2009-2012 en Milieuprogramma 2009 + bijlagen RIS.3898 en RIS.3899 [Stuknr. RA09.0101]

De heer Pekelsma brengt naar voren dat het natuurlijk veel te laat is als in oktober van gedachten wordt gewisseld over het Milieuprogramma 2009. Het programma zal in de komende jaren op een andere wijze met de raad moeten

worden besproken. Het voorstel van de CDA-fractie is in het voorjaar de evaluatie en de gerealiseerde doelen met de raad te bespreken en in het najaar concrete plannen voor het volgende jaar vast te stellen. De fractie heeft er wat moeite mee nu handen en voeten te geven aan de Milieuagenda en aan de burgers duidelijk te maken wat de plannen zijn voor het volgende jaar.

Dat het milieu een steeds prominenter plaats in de samenleving inneemt, moge duidelijk zijn. Daarmee stemt de fractie van harte in.

Er staan nogal wat plannen op stapel, bijvoorbeeld de verkeersmilieukaart, het geluidsbeleidplan, het externe veiligheidsbeleid, de bodemfunctieklassekaart en de kwaliteitskaart ondergrond. Deze onderwerpen zullen de nodige aandacht vragen. De fractie gaat er maar van uit dat er al een basis voor ligt, anders zou het wel erg mager gesteld zijn met de regels die er tot nu toe voor het milieu zijn.

In de commissie zijn namens de CDA-fractie nogal wat vragen gesteld. Daarop heeft zij in het algemeen voldoende antwoord gekregen.

Een punt dat naar haar mening onvoldoende aandacht heeft gekregen, betreft het energievraagstuk. Er zijn bijvoorbeeld opmerkingen gemaakt over het mogelijk realiseren van een windmolenpark(je). Er is gezegd dat de provincie ten aanzien hiervan leidend is, maar volgens de informatie van de fractie heeft de provincie reeds haar voorkeur voor Zuidoost-Drenthe uitgesproken. Waarom is er niet meer te horen over initiatieven die in dit huis bekend zijn? Is het niet zo dat acht turbines met een geïnstalleerd vermogen van 20 megawatt voldoende capaciteit opleveren voor 12.500 inwoners? Of wordt spreker hiermee wat te concreet? Het levert daarnaast nog een reductie op van 28.000 CO₂ per jaar. Hiermee kan dan wat meer in de richting worden gekomen van het uitgangspunt 'Emmen in 2020 klimaatneutraal'.

Naast de windmolens wil de CDA-fractie aandacht vragen voor een nog wat in ontwikkeling zijnd terrein, namelijk dat van de aardwarmte. Bij googlen kwam spreker de volgende definitie tegen: "aardwarmte is energie die kan ontstaan door het temperatuurverschil tussen de aardoppervlakte en de in de aarde gelegen warmtereservoirs. Deze aardwarmte kan ingezet worden voor de winning van energie." Aardwarmte is een duurzame energiebron en draagt daarom bij aan een schoner klimaat. Het begrip aardwarmte wordt gebruikt voor zowel ondiep (tot circa 100 meter) als diep (vanaf 100 meter tot circa vijf km). De diepe ondergrond is alleen realistisch bij zeer grootschalige toepassingen, bijvoorbeeld voor 5.000 woningen of glastuinbouwbedrijven. Momenteel wordt naar die mogelijkheid onder-

zoek verricht. De ondiepe ondergrond is zeer geschikt voor toepassingen op schaalniveau, zelfs van een enkele woning. Het benutten van de ondiepe bodem komt in Emmen zeer beperkt voor. Uit het oogpunt van duurzame energie ligt hier echter een grote potentie. Het milieu wordt gespaard doordat er bij toepassing van een aardwarmtepomp ongeveer 50% minder CO₂-uitstoot wordt geproduceerd. De CDA-fractie vindt dit een waardevolle gedachte, geredeneerd vanuit rentmeesterschap. Daarom dient zij mede namens de fractie van GroenLinks de volgende motie in.

De raad van de gemeente Emmen, in vergadering bijeen op donderdag 29 oktober,

aan de orde zijnde het raadsvoorstel RA09.0101, vaststellen Milieuagenda 2009-2012 en Milieuprogramma 2009;

constaterende dat:

- ***de gemeente samen met de provincie en de glastuinbouwsector het gebruik van aardwarmte uit de diepe ondergrond op haalbaarheid onderzoekt;***
- ***in dat kader tevens onderzocht wordt of het aanleggen van een regionaal energienet voor warmte, koude en elektriciteit tot de mogelijkheden behoort;***
- ***het gebruik van aardwarmte geldt voor de diepe ondergrond en alleen realistisch is bij zeer grootschalige toepassingen;***
- ***het daadwerkelijk benutten van de ondiepe boden voor energietoepassing, ook wel koude/warmteopslag (KWO) genoemd, evenals het onderzoek op dat gebied in Emmen tot op heden zeer beperkt is;***

overwegende dat:

- ***de gemeente in 2020 klimaatneutraal wil zijn;***
- ***er uit het oogpunt van duurzame energie ook grote potentie voor energietoepassing ligt in het benutten van de ondiepe bodem;***
- ***dit, in tegenstelling tot het gebruik van aardwarmte uit de diepe ondergrond, zeer geschikt is voor toepassing op kleinere schaal, zoals een enkele woning;***
- ***de gemeente daar een stimulerende en ondersteunende rol in kan vervullen;***

van mening dat:

- ***het van groot belang is dat de gemeente het belang erkent van het benutten van de ondiepe bodem voor energietoepassing;***
- ***daarover goede informatie beschikbaar moet stellen aan geïnteresseerden en be-***

trokken partijen, zoals burgers, ondernemers en projectontwikkelaars;

- *de gemeente tevens een ondersteunende rol zou moeten vervullen bij het afdekken van financiële risico's die initiatiefnemers nemen;*

verzoekt het college:

- *de haalbaarheid van het gebruik van de ondiepe bodem voor energietoepassing in de gemeente Emmen, zowel kwalitatief als financieel, verder te onderzoeken en daarbij aan te geven welke mogelijkheden er zijn, waar gebruik mogelijk is en hoe eventuele risico's van initiatiefnemers afgedekt kunnen worden;*
- *de raad hierover uiterlijk in het tweede kwartaal van 2010 te informeren;*
- *naar aanleiding van het onderzoek de voorlichting en de informatievoorziening aan geïnteresseerden te intensiveren, onder meer via Educohof,*

en gaat over tot de orde van de dag.

Mevrouw Houwing-Haisma las in de begroting 2010, die de raad de komende week gaat behandelen: "De ambities zijn groot en er valt nog veel te doen. Er zijn mogelijkheden om uit te groeien tot een landelijk klimaatcoon." Zij denkt dat hierbij vooral wordt bedoeld op het Atalanta-project. Maar toen zij vervolgens keek naar de Milieuagenda, dacht zij: hoe dan? Immers, die agenda staat bol van goede bedoelingen, zodat de gemeente in elk geval de eerste jaren nog wel bezig is met voornamelijk het formuleren van beleid en allerlei visies en het maken van plannen. Als de gemeente in 2020 klimaatneutraal wil zijn, schiet het niet op, zeker niet als zij blijft hangen in nota's en visies.

De VVD-fractie heeft enige tijd geleden een notitie het licht doen zien, welke notitie de mooie naam 'GroenRechts' heeft meegekregen. Zij gaat ervan uit dat GroenLinks deze wel kent!

De heer Dijkgraaf meende dat die allang weer passé was!

Mevrouw Houwing-Haisma zegt dat de notitie níét passé is. Deze is heel innovatief en optimistisch en gaat vooral over de toepassing van nieuwe energie. In de visie wordt aangegeven dat als je toe wilt naar nieuwe vormen van energie, vooral via opleiding moet worden gezocht naar nieuwe oplossingen en dat je niet terug moet gaan in de tijd. De oplossingen moeten vooral komen uit de innovaties. Het is een visie die de VVD-fractie bijzonder aanspreekt. Eco-

nomie en milieu zijn niet tegengesteld.

In de visie die nu voorligt, wordt het aardwarmteproject weggezet in de tijd, want pas in 2012 zal daadwerkelijk iets worden gedaan en dat is doodzonde. Dat ligt niet alleen aan de gemeente; ook de provincie kan daarop worden aangesproken. Er wordt al jaren gesproken over windmolens en over vergisting van biomassa. De gemeentelijke auto's rijden pas sinds kort op biodiesel. Heel vaak stranden de discussies over dit soort zaken bij de vraag waar wel of niet iets tot ontwikkeling mag komen.

In de commissie heeft de fractie gesteld: stelt eens een top vijf op van projecten die daadwerkelijk kans van slagen hebben en ga daarmee aan de slag! Dan houd je de mensen er bij en weet je concreet waar het over gaat, terwijl het nu allemaal zo vaag blijft. De fractie wil oproepen niet te blijven hangen in goede bedoelingen, maar echt iets te gaan doen, wat dat is pas echt goed voor het milieu.

De heer Schoo kondigt aan straks een stemverklaring te zullen geven.

De heer Engberts merkt op dat het milieu voor de ChristenUnie een belangrijk thema is. Op een goede en verantwoorde manier omgaan met en volop kunnen genieten van de schepping is belangrijk.

In de commissie heeft de fractie al aangegeven dat de Milieuagenda 2009-2012 gemeente Emmen wel een erg algemeen stuk is geworden. Het had voor de ChristenUnie-fractie wel wat concreter gemogen. Zij heeft in de commissie aan de wethouder gevraagd er in de komende milieuprogramma's voor te zorgen dat er sprake is van duidelijke plannen en concrete acties en dat de raad jaarlijks op de hoogte wordt gesteld van de actuele stand van zaken, bijvoorbeeld ten aanzien van het de klimaatneutraliteit in 2020. De fractie is blij dat zij deze toezegging van de wethouder heeft gekregen.

Spreker zal niet uitgebreid op de Milieuagenda en het Milieuprogramma ingaan. Wel nog een paar opmerkingen.

De fractie zou graag zien dat het Milieuprogramma wordt opgesteld in volgorde van prioriteit, opdat duidelijk in beeld komt wat voor het college de belangrijkste aandachtspunten zijn en waar het zo snel mogelijk concreet mee aan de slag gaat.

Wat de fractie betreft zou er meer prioriteit moeten worden gegeven aan het haalbaarheidsonderzoek naar aardwarmte.

Bewustwording vindt de fractie belangrijk. Hieraan moet veel aandacht worden besteed. Het creëren van maatschappelijk draagvlak voor het

laten slagen van milieumaatregelen is van essentieel belang. Onder andere het activiteitencentrum Natuur en Milieu en de dierentuin kunnen hierbij een goede rol vervullen. En de gemeente zal in dezen het goede voorbeeld moeten geven.

De heer Dijkgraaf vindt het aardig te kunnen constateren dat in de commissie de tendens was dit voorstel als een A-stuk te behandelen en dat nu toch vrijwel alle fracties er iets over willen zeggen. Dat doet hem deugd!

Het is duidelijk dat het milieu een steeds belangrijker onderwerp is geworden. Hij hoeft alleen maar te verwijzen naar de Milieubijeenkomst in Kopenhagen in december en de Club van Rome die getuigt van ongekende actualiteit.

Ook is spreker blij verrast door de motie die door de CDA-fractie is ingediend, waarin het college wordt verzocht de haalbaarheid van het gebruik van ondiepe aardwarmte te onderzoeken. Zij heeft deze motie dan ook mede ondertekend.

In de commissie is reeds aangegeven dat GroenLinks een aantal in het stuk genoemde richtingen van harte ondersteund, zoals het *cradle tot cradle*-principe, waarbij afval niet meer bestaat, duurzame inkoop en natuurlijk Emmen in 2020 klimaatneutraal. Voor degenen die dit wellicht nog niet weten: hierover is al eerder door de GroenLinks-fractie een motie ingediend.

Wat spreker in het richtingenstuk van het college mist, zijn de volgende zaken. Welke doelen zijn gesteld? Wat is het stappenplan om die te bereiken? Waar liggen de prioriteiten? En wat wordt er gedaan met het ontwikkelen van nieuwe initiatieven in relatie tot de huidige economische crisis? Dit betekent in de visie van de fractie dat in januari aanstaande zal worden gesproken over het uitvoeringsprogramma 2010, met dank aan de wethouder voor de gedane toezegging. Dat zou echter niet alléén moeten worden gedaan; er zou ook moeten worden gesproken over de vraag hoe er toe is te komen dat Emmen in 2020 klimaatneutraal zal zijn. Dit is in feite al toegezegd in het voorjaar van 2009. De tijd dringt als men moeder aarde wil behouden voor kinderen en kleinkinderen. Spreker wil graag horen of de wethouder de GroenLinks-fractie tegemoet wil komen ten aanzien van de zojuist genoemde zaken.

De fractie wil het niet slechts bij woorden houden, maar wil ook daden stellen. Zij zal de volgende week bij de begrotingsbehandeling komen met een motie waarin wordt opgeroepen tot een lokale en regionale klimaatop, teneinde échte stappen te zetten richting bijvoorbeeld het creëren van groene banen, investeringen in duurzaamheid en vergroening van de economie, want

zoals het GroenLinks-credo luidt: groen werkt!

De heer Moinat stelt vast dat de gemeente de komende vier jaren de kwaliteit van het milieu wil handhaven en verbeteren. Dit wordt de eerste prioriteit genoemd. De SP-fractie is hier blij mee, net als met de doelstelling de gemeente in 2020 klimaatneutraal te laten zijn.

Toch heeft zij ook twijfels, niet over de wil van het college te werken aan een beter milieu, maar wel over de vele tegenstrijdigheden qua regelgeving, handhaving en consequentheid. Het gemak waarmee bestemmingsplannen soms worden opgerekt om ontwikkelingen mogelijk te maken, vindt de fractie zorgwekkend. Spreker noemt als voorbeeld de ontwikkeling bij de Pottendijk: een stiltegebied, beschermd milieu en een lawaaiencentrum – je vindt het er allemaal. Kijkt hij naar de geluidscirkel die is getekend om de grenzen van het toelaatbare lawaai aan te geven, dan bevremdt het hem dat de cirkel op essentiële punten zo afgeplat is dat een woongebied er nooit binnen ligt. Let wel, het gaat dan om dezelfde terreinomstandigheden, dus geen geluidswal of bossen ertussen.

Een ander punt dat de SP-fractie in de Milieuagenda stevig mist, is de lichtvervuiling. Op dit punt dient zij een amendement in, opdat ook dit onderdeel wordt opgenomen in de Milieuagenda 2009-2012. Het amendement luidt als volgt:

De gemeenteraad van Emmen, in vergadering bijeen op 29 oktober 2009,

constaterende dat:

- ***lichtvervuiling een vorm van milieuvervuiling is die van directe invloed is op het welzijn van mens en dier;***
- ***dit feit erkend wordt door de gemeente Emmen middels ondersteuning van het initiatief ‘Nacht van de nacht’;***
- ***resultaten van de door de RMNO (Raad voor ruimtelijk milieu en natuuronderzoek) en de Drentse Milieufederatie gehouden enquête ‘Licht en donker’ onder de Drentse bevolking aangeven dat 90% van de geënquêteerden zich weleens ergert aan licht, waarbij worden genoemd: reclameverlichting, sportverlichting, bedrijventerreinen en kassen;***
- ***deze uitkomst haaks lijkt te staan op de aandacht die dit onderwerp krijgt in het voorliggende stuk;***

in aanmerking nemende dat:

een kaderstellend stuk alleen dan compleet is wanneer alle relevante overwegingen worden genoemd;

besluit:

het voorliggende stuk uit te breiden met een paragraaf 4.4 inzake lichtvervuiling volgens de bijgaande concepttekst.

4.4 Licht

De manier waarop kunstlicht doordringt in onze woonomgeving kent meerdere verschijningsvormen. Een algemeen bekende en breed gewaardeerde vorm is straatverlichting, breed gewaardeerd omdat deze bijdraagt aan (het gevoel van) openbare veiligheid, verkeersveiligheid en leefbaarheid van wijken en dorpen. Daarnaast levert ook verlichting van sportterreinen en kassen een positieve bijdrage aan het leefklimaat en de economie in onze gemeente. Naast deze positieve bijdrage brengt kunstlicht ook nadelen met zich mee, zoals lichthinder en verstoring van nachtrust hetgeen, zoals in paragraaf 4.1 aangegeven, tot gezondheidsklachten kan leiden. Ook de natuur ondervindt schade van lichtvervuiling. Tijdens de jaarlijkse vogeltrek raakt de oriëntatie verstoord en in ernstiger gevallen raakt het dag/nachtritme van sommige diersoorten in de war. Ten slotte wordt door vele mensen het ontbreken van een donkere nacht, zoals met name veroorzaakt door een aantal ruwbouwbedrijven, als hinderlijk ervaren. Hierdoor vinden allerlei initiatieven, zoals de door de gemeente Emmen gesteunde 'Nacht van de nacht' steun bij de bevolking.

De gemeente Emmen streeft er naar de lichthinder tot een voor mens en dier acceptabel niveau terug te brengen en hindersituaties te voorkomen, dit binnen de kaders van de gemeentelijke mogelijkheden. Met deze doelstelling in het achterhoofd wordt in de toekomst meer aandacht besteed aan het voorkomen van lichthinder door bestrijden van oorzaken. Enerzijds geeft de gemeente het goede voorbeeld door bij de openbare verlichting te zorgen voor (meer naar beneden) gericht licht. Anderzijds wordt extra aandacht geschonken aan naleving van regelgeving om op deze manier de overlast door van afstand herkenbare lichtvervuilers in te perken.

Ten slotte wil spreker nog een reactie geven op de motie van de fracties van CDA en GroenLinks.

Bij de derde *bullit* onder 'van mening zijnde dat' wordt gesteld: "de gemeente tevens een ondersteunende rol zou moeten vervullen bij het afdekken van financiële risico's die initiatiefnemers nemen". Hij wil hierover graag uitleg. Hoever moet dit gaan? Hem dunkt dat de gemeente zich op een hellend vlak begeeft als zij financiële risico's gaat afdekken.

De heer Pekelsma licht toe dat Zuidoost-Drenthe-hoek bekend staat als een gebied waar

initiatieven tot de mogelijkheden behoren. In de motie wordt gevraagd om, als er individuele initiatieven of initiatieven van projectontwikkelaars zijn, mogelijkwerwijs enige financiële risico's af te dekken, bijvoorbeeld als een boring moet plaatsvinden, die ongeveer € 5.000,- kost. Dan zou kunnen worden overwogen 10% van het financiële risico door de gemeente te laten afdekken. Het geciteerde punt is zó bedoeld.

De heer Moinat begrijpt hieruit dat een initiatiefnemer/projectontwikkelaar wordt geholpen met afdekking van de risico's.

De heer Pekelsma zegt dat in de motie wordt gevraagd te onderzoeken of dit eventueel zou kunnen.

De heer Moinat laat weten dat de SP-fractie de motie niet zal steunen als de geciteerde passage daarin blijft staan. Als die komt te vervallen, doet zij dat wel.

De heer Smit heeft een vraag over het ingediende amendement. In het stuk van het college staat bij elk onderdeel een indicator met behulp waarvan is te meten of iets wel of niet is verbeterd. Heeft de SP-fractie dit ook meegenomen in haar amendement?

De heer Moinat informeert of de heer Smit in het stuk een paragraaf over lichtvervuiling heeft gezien.

De heer Smit heeft iets gezien over lucht, geluid en dergelijke.

De heer Moinat concludeert: maar niet over licht!

De heer Smit beaamt dat. Echter, bij de andere punten wordt wel een indicator aangegeven.

De heer Moinat vraagt zich af wat er op tegen is een aparte paragraaf over lichtvervuiling op te nemen. Vervolgens is daaraan ook een indicator te koppelen.

De heer Smit zegt dat dit juist de vraag was: heeft de SP-fractie dat gedaan?

De heer Moinat antwoordt: nog niet!

De heer Dijkgraaf merkt op dat in de CDA-motie, mede ondertekend door GroenLinks, wordt gevraagd onderzoek te doen om een aantal zaken in kaart te brengen. Vervolgens zal duidelijk worden of er financiële risico's zijn. Hij

vraagt zich af waarom de SP-fractie tegen de motie is als de derde *bullit* erin blijft staan, terwijl het in de motie alleen maar gaat om onderzoek. De uitkomsten daarvan zullen daarna worden besproken. Pas dan zal kunnen worden gezegd of er sprake is van een goede of een slechte richting.

De heer Moinat zegt dat het niet zo moeilijk is. Het gaat om de principiële vraag of je wel of geen steun verleent aan ontwikkelaars. Hij vindt dat de gemeente aan hen geen steun hoeft te verlenen. Zijns inziens gaat het om een soort bedrijfsrisico.

De heer Dijkgraaf informeert of de heer Moinat dus ook tegen steun is als onderwijsinstellingen erg goede innovatieve dingen doen.

De heer Moinat antwoordt ontkennend. Hij vindt dat de heer Dijkgraaf appels met peren vergelijkt.

De heer Dijkgraaf blijft het toch een beetje krom vinden.

De heer Pekelsma vindt de gedachten die in het amendement worden neergelegd op zich wel interessant. Hij vindt het alleen jammer dat de raad daarvan niet eerder kennis heeft kunnen nemen. Er is enige tijd nodig om te bezien of het interessant is aan dit amendement steun te verlenen.

De heer Moinat zegt dat het amendement pas te twaalfde ure tot stand is gekomen.

De voorzitter stelt zich voor dat vergadering na het antwoord van de wethouder in eerste termijn even wordt geschorst. Tijdens de schorsing kunnen dan nog bepaalde zaken worden bekeken.

De heer Van der Weide stelt vast dat de Milieuagenda 2009-2012 veel woorden bevat. De spreekwoordelijke daden zullen moeten volgen. Met andere woorden: in 2012 zal blijken wat de vele woorden waard zijn geweest. Waarom begint hij een beetje cynisch over de Milieuagenda? Als de BGE-fractie ziet hoe de doelen zijn geformuleerd, is dat in haar ogen te weinig SMART. Indien doelen specifiek en meetbaar op papier worden gezet, kan er beter worden gestuurd op het behalen van de doelen en kan er ook een betere evaluatie plaatsvinden. Nu kan de raad in 2012 weinig controleren of de doelen ook zijn gehaald, want een doel als het behouden van luchtkwaliteit is wel erg oppervlakkig en moeilijk meetbaar. De BGE-fractie is

van mening dat goed geformuleerde doelen eraan bijdragen dat het beleid goed uit de verf komt. Helaas mist zij dit te veel in dit voorstel; het is in haar ogen een te algemeen stuk. Het onderwerp groen komt in deze Milieuagenda ook aan de orde. De laatste tijd is onder andere door de BGE-fractie regelmatig het onderwerp bomenkap naar voren gehaald. Zowel terechte als onterechte bomenkap leidt tot aantasting van de groenstructuur. In de Milieuagenda wordt gesteld dat de groenstructuur versterkt moet worden en dat Emmen groen ziet als een duurzaam onderdeel van het landschap. Mooie woorden, maar de laatste tijd verdwijnen er volgens de fractie te veel bomen die de groenstructuur aantasten. De fractie vindt de groenvoornemens van het college ook haaks staan op het voornemen de kapvergunning af te schaffen. Hiermee wordt een vrijbrief gegeven om te pas en te onpas te kunnen kappen, maar hierover komt de fractie te zijner tijd nog wel te spreken.

Kenmerkend voor het onderwerp groen is dat het geen onderdeel uitmaakt van het uitvoeringsprogramma. Wel is de doelstelling geformuleerd dat de groenstructuur versterkt moet worden, maar dit is verre van specifiek en meetbaar en er is geen aandacht voor in het uitvoeringsprogramma.

Alle geformuleerde doelen, strategieën en teksten staan fraai op papier. De BGE-fractie zal in de komende periode kritisch blijven controleren hoe het college de fraaie woorden in praktijk gaat brengen.

De heer Dijkgraaf merkt op dat de heer Van der Weide zich de laatste maanden heeft ontwikkeld tot een moraalridder met betrekking tot bomenkap, maar spreker herinnert zich dat de BGE-fractie voor de Bomenverordening was, terwijl daarbij werd gesproken over kapvergunningen voor bomen met een omtrek tot 30 cm. Het verbaast spreker dat de heer Van der Weide nu zo'n draai maakt. Kan deze aangeven om welke reden tot die draai is gekomen?

De heer Van der Weide zegt dat voor de Bomenverordening moet worden teruggegaan naar 2005. Volgens hem heeft de BGE-fractie daar toen tegengestemd. Desgewenst mag de heer Dijkgraaf aan de hand van de notulen diens gelijk te halen.

De heer Smit brengt naar voren dat de Milieuagenda 2009-2012 een algemeen karakter heeft. Dat was een veelgehoorde opmerking tijdens het laatste commissieoverleg; enkele partijen vonden deze agenda zelfs mager. De PvdA-fractie had naast inhoudelijke vragen en opmerkingen

over het feit dat de agenda wat lang op zich heeft laten wachten, een opmerking over het Milieu-programma 2008. Sommigen maakten kritische opmerkingen, doch de PvdA-fractie wil positieve opmerkingen inbrengen. Het geheel is niet dichtgetimmerd en biedt de raad juist de kans zelf kaders te stellen. Hierdoor kan de raad de jaarprogramma's goed en ambitieus invullen en aan de hand van het jaarverslag ook jaarlijks controleren of doelen zijn gehaald en, zo nee, waarom niet.

De PvdA-fractie is van mening dat het, zoals gezegd, lang heeft geduurd voordat deze agenda er lag, maar eerlijk is eerlijk: zij is blij dat deze er nu is en dat hiermee aan de slag kan worden gegaan. Het jaarprogramma voor 2010 zal in januari aan de orde komen, zoals de wethouder in de commissie heeft toegezegd, en dan zal kunnen worden bekeken of de doelen voor 2009 zijn gehaald. Dan zal ook meteen voor 2010 aan de slag worden gegaan, en dat is wat de fractie wil: niet kletsen – gewoon tempo maken!

Ten slotte nog een vraag aan de wethouder. Op pagina 3 van het raadsvoorstel staat het een en ander over communicatie en samenwerking, namelijk dat de gemeente wil samenwerken aan een goed milieu en een duurzame samenleving. Dit zal in 2012 vanuit Villa Lindenhof gaan plaatsvinden, zo wordt gesteld. Kan de wethouder aangeven hoe dit in 2010 en 2011 zal geschieden?

Wethouder Holman constateert dat het milieu leeft, want dat er door bijna alle fracties opmerkingen over zijn gemaakt. Hij ziet dit als zeer positief. In de commissie is vastgesteld dat er een jaar lang een omissie heeft bestaan met betrekking tot de milieuparagraaf in het beleid en het college probeert dit nu goed te maken door een stuk aan de raad voor te leggen. Je kunt zeggen dat het een mager stuk is, maar hijzelf ziet het als een stuk dat aan de raad de mogelijkheid geeft kaders te stellen. Dat kan als de uitvoeringsovereenkomst is gesloten. Dit is voor 2009 gewoon te laat, maar in de commissie heeft hij al gezegd dat dit er niet toe heeft geleid dat er in dat jaar niets is gedaan. Er is wel degelijk veel gebeurd, alleen is dit niet in een programma aan de raad voorgelegd. In januari zal worden gekomen met een evaluatie van wat er zoal in 2008 en 2009 is gebeurd. Dat is dan een mooie insteek om het programma voor 2010 te bespreken. Hij gaat ervan uit dat dan ook de kaders voor het gemeentelijk milieubeleid zullen worden aangegeven. Een van de onderdelen ervan zou wat hem betreft kunnen zijn dat tevens prioriteiten voor 2010 en mogelijk ook voor de jaren daarna worden gesteld. Immers, er moet natuurlijk wel

worden toegewerkt naar 2020, waarvan deze raad heeft gevonden dat de gemeente dan klimaatneutraal moet zijn. Dat zal niet zomaar geregeld zijn; daar zal nog heel veel werk voor moeten worden verricht en nog heel veel inzet moeten worden gepleegd. Maar als spreker ziet hoeveel belangstelling er vanavond is voor klimaat en milieu, heeft hij het gevoel dat daarmee een heel eind is te komen indien de bereidheid bestaat daar op de momenten waarop het nodig is acties in beweging te zetten. Acties kunnen weleens leiden tot financiële uitgaven, maar daarover zal vast nog wel worden gesproken. Overigens gaat hij er niet van uit dat als de gemeente klimaatneutraal wil zijn, ook zij alleen daarvoor moet zorgen, want daar zijn eveneens het bedrijfsleven en de burgers bij nodig. Zij kunnen de gemeente een heel eind op weg helpen. Zieme hoe bedrijven de laatste tijd bezig zijn om met name voor het milieu nieuwe ontwikkelingen op te zetten, heeft hij daar een heel positief gevoel bij.

Wat de laatste jaren ook behoorlijk in beweging is gezet, zijn pogingen om te komen tot een SMART-achtig geheel teneinde na te gaan hoe het met de CO₂-uitstoot in een jaar en het jaar daarna is gesteld, zó dat bijna maandelijks is te zien hoe het verloop in de gemeente is ten aanzien van de CO₂-normen. Spreker gaat ervan uit dat dit het volgend jaar zichtbaar kan worden gemaakt, opdat kan worden beoordeeld wat de acties hebben opgeleverd die in enig jaar zijn ontplooid.

Het milieueducatiecentrum kan met name in de communicatieve sfeer weleens heel belangrijk worden, omdat vooral bedrijven en burgers de gemeente zullen moeten helpen om in 2020 klimaatneutraal te zijn. Daarvoor zal over en weer veel communicatie nodig zijn en die kan vanuit dat centrum op een prima manier plaatsvinden. Spreker stelt zich voor dat jaarlijks verschillende items worden aangegrepen om bedrijven en burgers 'mee te nemen', of het nu over water, aardwarmte of andere vormen van energie gaat. In het jaarprogramma moet maar eens worden bekeken wat in enig jaar moet worden gecommuniceerd.

De CDA/GroenLinks-motie is op zich zeer sympathiek. Spreker zou haast zeggen dat deze overbodig is, aangezien al met elkaar is afgesproken dat aan een en ander in januari aandacht zal worden besteed. Nog wel een opmerking over de ondersteunende rol door middel van het afdekken van financiële risico's. Het wordt in de motie nogal stevig gesteld en daarnaast wordt het college verzocht een onderzoek te doen. Echter, de passage over het afdekken van financiële risico's is al zo dichtgetimmerd dat het onder-

zoek niet anders dan tot ondersteuning moet leiden. Wordt de bedoelde passage gehandhaafd, dan moet eens goed worden bekeken of die wel correspondeert met het verzoek om een onderzoek. Naar sprekers mening zit er een discrepantie tussen, zodat óf het een of zou moeten worden geschrapt. Een andere mogelijkheid is de motie even mee terug te nemen en ermee terug te komen als in januari wordt bepaald waarop de inzet moet zijn gericht.

Mevrouw Houwing-Haisma merkt op dat in de motie wordt gesteld dat de warmte in de ondiepe bodem weinig wordt benut. Zij kent in haar nabije omgeving evenwel een fors aantal voorbeelden van huizen die met gebruikmaking van die warmte al verwarmd worden. Zij vraagt zich dan ook af of het nog wel nodig is dat de gemeente hiernaar een onderzoek doet. Immers, eigenlijk heeft de markt dit al opgepakt

Wethouder Holman zegt dat de markt het voor een déél al heeft opgepakt. In gemeenten in andere delen van het land wordt aardwarmte evenwel al veel meer toegepast dan hier. Er valt dus nog wel een slag te maken. Overigens zit er een 'maar' aan vast. Nog niet zo lang geleden was hij in Breda en hij heeft toen gehoord dat Brabant al heel ver is met het benutten van ondergrondse warmte, doch dat men daar op een gegeven moment tegen het probleem aan liep dat men in elkaars velden terechtkwamen. De provincie Noord-Brabant heeft een ondergrondse kaart gemaakt waarop is aangegeven waar de warmteplekken zitten en waar kan worden geboord. Hij denkt dat ook Drenthe dit zeker moet doen. Als een en ander in beeld is, wordt de kans op een misboring bijzonder klein. Het voordeel ervan is tevens dat je niet elkaars warmte wegtrekt, wat kan gebeuren als iedereen bovenop elkaar zit. Het gaat trouwens niet alleen om warmte, want het betreft in feite koude/warmte-opslag: er wordt eigenlijk koude uit de grond gehaald.

De heer Pekelsma zegt dat de technische gevolgen natuurlijk moeten worden onderzocht. Het gaat de indieners van de motie er om dat de mogelijkheden hier, net als in Brabant, duidelijk worden. Er wordt in Emmen al wel een aantal projecten uitgevoerd, maar in verhouding is dat veel te weinig. Vandaar dat op dit vlak meer ontwikkelingen worden gewenst. Als uit de derde *bullit* onder 'van mening zijnde dat' wordt begrepen dat de gemeente sowieso geld in initiatieven moet stoppen, moet dit worden gecorrigeerd, want dat is niet de bedoeling. Als het beter is de desbetreffende passage uit de

motie te halen, is de CDA-fractie daartoe best bereid, want het is niet de bedoeling de suggestie te wekken dat de gemeente per definitie subsidie zou moeten verstrekken. De opzet is te bezien wat de mogelijkheden zijn om het benutten van aardwarmte te stimuleren.

Wethouder Holman laat het graag aan de heer Pekelsma over wat hierover met de andere partijen kan worden afgesproken. Hij is het er overigens mee eens dat er hier ook zijns inziens nog veel te weinig gebruik wordt gemaakt van aardwarmte.

Wat de diepere aardwarmte betreft: in de commissie is al aangegeven dat er op dit moment een concessie bij het ministerie ligt voor een proefboring. Dat wil zeggen dat er, ook van de zijde van de provincie, bovenop wordt gezeten om dit zo snel mogelijk tot resultaat te brengen, aangezien de tuinders in Emmen daar weleens heel veel voordeel van zouden kunnen hebben. Hij heeft er trouwens bij gezegd dat hier en daar ook weer terugtrekkende beweging zijn te signaleren, bij de tuinders en bij anderen, nu de gasprijs weer behoorlijk is gedaald. Het mag niet zo zijn dat de zaak stil komt te liggen. Aardwarmte is niet alleen voor tuinders bedoeld, maar voor alle anderen die warmte nodig hebben. Als er een combinatie kan worden gemaakt met een warmtenet, kan er iets heel moois ontstaan. Het is een van de prioriteiten. Daarover moet in januari maar eens van gedachten worden gewisseld. Het zal dan niet alleen gaan over aardwarmte, maar ook over bio-energie, waarbij dan tevens nog kan worden gesproken over verbranding of vergassing. Spreker denkt dat vergassing voor de komende periode het meeste perspectief biedt. Er is gesteld dat Drenthe reeds is aangewezen voor windenergie. Dat zou wat hem betreft prachtig zijn, doch op Drents niveau wordt nog steeds bekeken waar dit mogelijk is. Inmiddels is wel een onderzoek in Zuidoost-Drenthe ingesteld naar geschikte plaatsen, bijvoorbeeld in het Monden-gebied. Daarbij is gezegd: Drenthe moet z'n aandeel in windenergie voor Nederland leveren, i.c. 60 megawatt, welke hoeveelheid al met 12 grote molens is te halen. Aangegeven is dat de gemeente Emmen met genoemd gebied geen problemen zou hebben, maar de provincie heeft nog steeds niet schriftelijk bevestigd wat zij precies wil. Daarop zal moeten worden gewacht en pas daarna kan hierover nader met de raad van gedachten worden gewisseld over de vraag of dit qua ruimtelijke ordening past.

De heer Pekelsma constateert dat een en ander weliswaar nog niet is vastgesteld, maar vindt aan de andere kant ook vooruit moet worden geke-

ken. De provincie heeft een conceptstructuurvisie gemaakt, welke visie de komende maand ter besluitvorming in de provincie voorligt. In dit concept wordt Zuidoost-Drenthe duidelijk in beeld gebracht voor het plaatsen van windmolens. Er ligt een aantal verzoeken voor het plaatsen daarvan, de provincie is er in de conceptstructuurvisie vooralsnog positief over en dus zou het wat de CDA-fractie betreft in het bestemmingsplan kunnen worden geregeld. In elk geval vindt zij dat er op niet al te lange termijn mogelijkheden moeten worden gecreëerd om hier een aantal windmolens te plaatsen. De provincie heeft het eigenlijk al min of meer toegezegd.

Wethouder Holman merkt op dat men hier gauw klaar zou zijn als het zo gemakkelijk was. Dan zou gewoon kunnen worden gezegd: de volgende week gaan we erover spreken! Zo is het echter niet. De provincie moge wel een structuurvisie hebben, doch er is met de provincie nog geen overeenstemming over de vraag waar de molens moeten komen en hoeveel het er moeten zijn. Daar wordt nu naar gekeken. Op het moment dat er bericht van de provincie is, kan verder worden gegaan. Hij gaat ervan uit dat het bericht nog dit jaar komt, waarna snel aan de raad kan worden aangegeven hoe er verder mee wordt omgegaan.

De voorzitter stelt voor nu even te pauzeren.

De heer Arends begrijpt dat de wethouder eigenlijk vindt dat de motie overbodig is.

Wethouder Holman zegt dat de motie in die zin overbodig is dat hij in de commissie al heeft aangegeven dat er over een en ander in januari met elkaar zal worden gesproken. De motie zou daarbij kunnen worden meegenomen.

De voorzitter concludeert dat het college de fracties van CDA en GroenLinks verzoekt de motie vanavond in te trekken en in januari opnieuw aan de orde te stellen.

De heer Pekelsma merkt op dat het college de motie ook zou kunnen overnemen.

De voorzitter wil nu eerst een pauze inlassen. In die pauze kunnen de fracties en het college zich nog beraden over de motie en het amendement. Voor de geïnteresseerden wordt een 'pauze-snack' verderop in de gang geserveerd. De vergadering is geschorst.

Schorsing.

De voorzitter heropent de vergadering en stelt de raad in de gelegenheid om in tweede termijn het woord te voeren over agendapunt B5.

De heer Pekelsma wil het allereerst nog even hebben over de windmolens. Hij beschikt over de conceptontwerpomgevingsvisie Drenthe en ziet daarin staan: "Wij vinden het gebied Zuidoost-Drenthe het meest logisch voor de productie van windenergie, bijvoorbeeld in de vorm van een windmolen." Dit concept komt in november ter bespreking in de provincie. Hij gaat ervan uit dat als er een meerderheid voor is, uitvoering wordt gegeven aan wat in de visie aangegeven staat. Er kan dus alvast rekening mee worden gehouden dat de mogelijkheden worden aangereikt voor realisering van een windmolenpark.

Gehoord de opmerkingen die zijn gemaakt, zijn de indieners van de motie bereid de derde *bullit* onder 'van mening zijnde dat' te schrappen. Dit heeft dan tevens tot gevolg dat de eerste *bullit* onder 'verzoekt het college' moet worden aangepast, in die zin voege dat het laatste deel van de passage gaat luiden: *en waar gebruik mogelijk is*. Het gedeelte over eventuele financiële risico's komt dus te vervallen. Dit onderdeel in de motie zou op een bepaalde manier kunnen worden vertaald < het is maar net hoe dit wordt geïnterpreteerd >, maar de bedoeling is te bekijken of particulieren en ontwikkelaars in de gelegenheid kunnen worden gesteld te bezien wat de mogelijkheden voor aardwarmte zijn.

In het SP-amendement zitten best wel sympathieke elementen. De CDA-fractie vindt evenwel dat terughoudendheid is geboden in verband met de veiligheid waar het gaat om het uitstralen van minder licht. Met betrekking tot het kassengebied is een convenant afgesloten met het rijk, waarin wordt uitgegaan van beperking van de hoeveelheid licht. Op dit moment vindt de fractie dat het amendement te veel beperkingen oplevert. De veiligheid is voor haar doorslaggevend, weshalve zij dit amendement niet kan steunen.

De heer Smit deelt mee dat de PvdA-fractie het SP-amendement steunt. Zij vindt het een goed idee het voorgestelde onderdeel op te nemen in de Milieuagenda, want lichtvervuiling ontbreekt daarin nu te enen male. Het verzoek aan het college is dit meteen mee te nemen in de jaarprogramma's.

Wat de motie betreft: ook de PvdA-fractie wil graag meer initiatieven ontplooid zien voor alternatieve energie, waaronder koude/warmteopslag. Toch heeft zij wel een probleem. De

CDA-fractie wil graag dat het gebruik van aardwarmte wordt onderzocht, maar op pagina 14, vijfde alinea, is te lezen dat een KWO (koude en warmte opslag) eventueel kan worden opgenomen in een 'kanskaart ondergrond'. Dit wordt verder uitgewerkt in het jaarprogramma en in het schema op pagina 3 staat in het hoofdstuk Bodem: "Benutten koude- en warmteopslag (KWO) en bodemsanering door informatieoverdracht", en wel in 2010. Alles wat de indieners van de motie willen, komt het volgend jaar dus al op de rol. De wethouder heeft in de commissie gezegd dat het goed is ruimte te geven om dingen uit te werken en snel op te pakken. Het lijkt de PvdA-fractie goed de motie opnieuw in te dienen als je het jaarprogramma 2010 in januari wordt behandeld. Zij zal de motie dan ook niet steunen.

Mevrouw Houwing-Haisma vermeldt dat de VVD-fractie het SP-amendement kan steunen. De motie zal niet worden gesteund; de fractie vindt deze ietwat overbodig, gehoord de toezegging van de wethouder. Het onderwerp komt in januari aan de orde. Bovendien wordt in de motie gevraagd om tekst en uitleg in het tweede kwartaal van 2010, en zoals gezegd, komt dit al eerder aan de orde.

De heer Van der Weide zegt dat de BGE-fractie zowel het amendement als de motie steunt.

De heer Moinat is blij met de tot nu toe toegezegde steun aan het amendement. Naar de SP-fractie heeft begrepen worden uit de motie de passages over het afdekken van financiële risico's gehaald en daarom kan zij de motie eveneens steunen, wellicht overbodig, maar aan de andere kant kan het geen kwaad deze aan te nemen.

De heer Engberts deelt mee dat de Christen-Unie-fractie het amendement steunt en de motie niet. Over de motie is de wethouder duidelijk geweest. Bovendien kan de fractie zich aansluiten bij hetgeen door de heer Smit is gezegd.

De heer Schoo kan zeggen dat de DOP-fractie alles steunt. Hij heeft de discussie met veel belangstelling aanhoord. Hij heeft in zijn kast even alle stukken over milieu etc. opgezocht. Hij dacht toen wel: tjonge tjonge, actie, actie, actie! Er is al zo veel gezegd en zo veel opgeschreven, maar er is nog niet veel van terechtgekomen. Hij herinnert zich nog dat in een vorige periode mensen van het milieueducatiecentrum kwaad zijn weggelopen. Als de gemeente klimaatneutraliteit in 2020 wil halen, zal zij toch moeten

opschieten en zullen er echte besluiten moeten worden genomen. Vandaar steun voor alles, als er maar snelheid in komt!

Verder nog één probleem. In het verleden is door de raad besloten een milieuvriendelijke wijk aan te leggen, het Stroomdal in Schoonebeek. Hij krijgt daar de laatste tijd vrij veel klachten over, daarom zijn advies: denk daar ook eens aan en trek dit recht!

De heer Dijkgraaf vindt het jammer dat de wethouder niet is ingegaan op opmerkingen die de GroenLinks-fractie heeft gemaakt. Te noemen is bijvoorbeeld het ontwikkelen van nieuwe initiatieven in relatie tot de crisis. Volgens spreker liggen in dit verband juist mogelijkheden, niet alleen voor het milieu en verduurzaming, maar ook voor allerlei andere zaken. Hij wil graag horen of de wethouder bereid is hierover in januari ook te spreken. Als dat zo is, zal het volgens hem gaan om twee discussies: een over het uitvoeringsprogramma 2010 en een over het stappenplan richting 2020. Indien dit zo is, is hij tevreden met de beantwoording. Is dit niet zo, dan is hij zeer ontevreden en zal hij er voor zorgen dat er een heel brede discussie gevoerd gaat worden over de vraag hoe de gemeente in 2020 klimaatneutraal kan zijn.

Spreker moet voorts nog iets herstellen. Hij heeft gezegd over een klimaatop met een motie te zullen komen. Hij bedoelde niet slechts een lokale top, maar regionaal. Immers, de Duitse buren kunnen in dezen eveneens een belangrijke rol vervullen.

De motie is overbodig genoemd, maar volgens hem is dat niet het geval, en wel omdat daarin wordt gezegd: ga nu voortvarend aan de slag en niet pas in januari bedenken wat er allemaal moet worden gedaan, ga nú alvast onderzoeken! Dan kan op korte termijn daadwerkelijk aan de slag worden gegaan.

Ten slotte het amendement. Daarin wordt voorgesteld een hoofdstuk over lichtvervuiling toe te voegen. In het amendement staat dat alle relevante overwegingen dienen te worden genoemd, maar naar sprekers mening moet dit anders worden omschreven, om te voorkomen dat in de Milieuagenda andere zaken buiten beschouwing blijven. Toch zal hij het amendement steunen, aangezien het een goede toevoeging is. Het verdient aanbeveling vaker wat minder licht te produceren in de gemeente.

Wethouder Holman meent het kort te kunnen houden, omdat alle fracties eigenlijk alleen zijn ingegaan op het amendement en de motie. Hij heeft aangegeven hoe hij er tegenaan kijkt en ziet wel hoe straks de stemming uitvalt.

Inmiddels begrijpt hij dat het met betrekking tot een windmolenpark gaat over een visie die nog vastgesteld moet worden. De heer Pekelsma beschikt daar kennelijk over, maar hijzelf niet. Dat er nog besluitvorming moet plaatsvinden, zou weleens de reden kunnen zijn dat het college nog steeds geen bericht van de provincie heeft gekregen over de keuze. Het is prachtig dat het punt in de visie is opgenomen, maar zolang er geen brief is waarin de provincie een en ander bevestigt, kan hij er niets mee en dus ook geen enkele toezegging doen. Wellicht is collega Sleeking op de hoogte van de visie.

De heer Pekelsma bedoelt dat alvast vooruit kan worden gedacht over wat er kan worden gerealiseerd. Hij denkt dat het er toch aan komt.

Wethouder Holman vraagt of de heer Pekelsma ervan uitgaat dat hij nooit vooruit denkt.

De heer Pekelsma zegt dat dit niet zo is. Hij heeft de wethouder hoog zitten, maar denkt dat wat dit onderwerp betreft vooruitzien wel goed is.

Wethouder Holman merkt op dat er al een hele poos over wordt nagedacht. Het wachten is echter op anderen om er iets concreter over te kunnen zeggen.

In reactie op het amendement is een deel voor het opstellen van een beleidsplan verlichting, een ander deel tegen. Het college is bezig met zo'n plan dat met name gaat over straatverlichting, maar natuurlijk kan daar van alles aan worden toegevoegd. Spreker zegt toe dat het college begin volgend jaar een beleidsplan aan de raad zal presenteren. Dat is wellicht ook een reactie in de richting van het amendement.

De heer Schoo heeft het gehad over het milieu-educatiecentrum. De plannen daarvoor zijn inmiddels zo goed als klaar en begin 2010 wordt hiermee van start gegaan, waarna het zeker z'n meerwaarde moet kunnen gaan bewijzen.

De heer Schoo vindt dit helemaal geweldig. Echter, hij zit sinds 1998 in de raad en in alle afgelopen jaren is er steeds over gesproken. Uiteindelijk zal het centrum er dan komen in 2010. Hij is zeer benieuwd hoe dit een actieve rol gaat spelen en of de mensen die indertijd weggelopen zijn uiteindelijk weer terugkomen. Het waren deskundigen, zodat het hem zeer zou behagen als zij zich weer gaan inzetten.

Wethouder Holman merkt op dat de heer Schoo er maar van moet uitgaan dat zij weer terugkomen. Met hen heeft inmiddels weer con-

tact gehad. Waarschijnlijk weet de heer Schoo ook wel wie degene was die een amendement indiende om hiervoor geld vrij te maken!

Wat de relatie met de crisis betreft: in de begroting 2010, die de volgende week wordt behandeld, is een aantal bedragen te zien, bijvoorbeeld het bedrag van € 1,3 miljoen dat voor een deel uit de crisissomstandigheden naar voren is gekomen. Er zijn ook grote bedragen die worden ingezet voor het zo veel mogelijk energiezuinig maken van woningen. Spreker meent dan ook dat de heer Dijkgraaf op diens wensen wordt bediend.

De heer Dijkgraaf bestrijdt dit helemaal niet. Hij heeft steeds geprobeerd te zeggen dat voor vergroening van de economie en bijvoorbeeld werkgelegenheid initiatieven moeten worden ontwikkeld. Er zijn dus twee aspecten: vergroening en werkgelegenheid. Het zou goed zijn de discussie daarover met elkaar te gaan voeren. Hij bedoelt dus echt nieuwe dingen, geen dingen die al gaande zijn of die een klein stukje bijdragen. Daarover wil hij graag een discussie voeren.

Wethouder Holman verheugt zich daar nu al op!

De heer Dijkgraaf begrijpt dat er dus twee discussies gevoerd gaan worden: eentje over verdere stappen en eentje over het uitvoeringsprogramma. Klopt dat?

Wethouder Holman bevestigt dit.

Voorts heeft de heer Dijkgraaf de suggestie gedaan een klimaatop te organiseren. Het college is bezig om op niet al te lange termijn eens wat mensen bij elkaar te roepen die de gemeente kunnen helpen om in 2020 klimaatneutraal te zijn. Het zal daarbij zeker ook de oosterburen uitnodigen, want over de grens worden eveneens allerlei initiatieven genomen. Het kan heel interessant zijn die eens met elkaar te bespreken. Spreker denkt dus dat de heer Dijkgraaf op diens wenken wordt bediend.

De heer Wilms werd even verrast door het feit dat de wethouder de conceptontwerpomgevingsvisie van de provincie niet kent. Deze visie komt de volgende maand in Provinciale Staten aan de orde en daarover is volgens hem de gemeente geconsulteerd. Dat zal dan wellicht in de persoon van wethouder Sleeking zijn gebeurd. Als dat zo is, zal er toch wat interactie in het college moeten plaatsvinden ten aanzien van grootschalige windenergie. De raad heeft middels een motie aan het college gevraagd die te onderzoeken en dit ook aan de provincie kenbaar te ma-

ken.

Wethouder Holman zegt dat er wel degelijk gezamenlijk naar is gekeken, maar heeft zojuist al aangegeven dat de informatie die wordt uitgewisseld hem op dit moment niet de ruimte geeft er méér over te zeggen dan hij heeft gedaan. Als wordt gevonden dat er meer over moet worden gezegd, dan zal dit toch echt uit Assen moeten komen. Het is hem niet mogelijk er meer over te zeggen voordat de provincie een besluit heeft genomen. Dat is ook de afspraak die met de provincie is gemaakt.

De heer Wilms heeft begrepen dat de Structuurvisie van de gemeente Emmen door de provincie wordt gerespecteerd. Welnu, in die Structuurvisie wordt eveneens grootschalige windenergie genoemd. Het lijkt hem verstandig dat de wethouder kennisneemt van het omgevingsbeleid, want dan kan verder worden gegaan.

Wethouder Holman wil overal kennis van nemen, maar als hij het niet op zijn bureau krijgt, kan hij dat niet.

De voorzitter informeert of wethouder Sleeking er vanuit de ruimtelijke invalshoek iets over kan zeggen.

Wethouder Sleeking beaamt dat deze zaak is besproken met de portefeuillehouders RO in een consultatieronde van de zijde van de provincie. In die ronde heeft hij aangegeven met spanning te wachten op het definitieve standpunt over windenergie van het college van GS.

De voorzitter begrijpt dat het college wacht op een geformaliseerd standpunt van de provincie. Hij stelt nu eerst de besluitvorming over het ingediende amendement aan de orde.

De heer Moinat heeft gehoord dat de CDA-fractie in het amendement de openbare veiligheid als pijnpunt ziet. Welnu, aan die veiligheid wordt met dit amendement niets afgedaan, sterker nog: die wordt zelfs benadrukt. De SP-fractie pleit alleen maar voor een meer gericht licht, dus minder strooilicht.

De heer Pekelsma laat weten dat de CDA-fractie met deze heldere informatie akkoord kan gaan met het amendement.

De voorzitter voegt hieraan dan maar toe: als het in het kader van de openbare orde en veiligheid nodig is, zal met het voorleggen van voorstellen niet worden geschroomd.

Zonder hoofdelijke stemming wordt het SP-amendement vervolgens met algemene stemmen aangenomen.

Zonder hoofdelijke stemming wordt het onder B5 vermelde en geamendeerde voorstel van burgemeester en wethouders eveneens met algemene stemmen aangenomen.

Ten slotte wordt de CDA/GroenLinks-motie zonder hoofdelijke stemming verworpen (de leden van de fracties van VVD en ChristenUnie en de aanwezige leden van de PvdA-fractie, in totaal 22 leden, stemmen tegen).

B8. Mededelingen en ingekomen stukken [Stuknr. RA09.0103]

Allereerst wordt aan de orde gesteld:

Vraag van de PvdA-fractie over de N391 (uitgestelde beantwoording tijdens het vragenhalfuur)

Mevrouw Zinnemers-Warmolts vraagt of de wethouder op de hoogte is van de opwaardering van de N391 door de provincie Groningen, of deze opwaardering ook geldt voor het Drentse deel van deze weg, wat er kan worden gedaan om onbedoelde neveneffecten (sluiproutes) van de maatregel die wordt genomen te voorkomen en welke maatregelen er kunnen worden getroffen om de overlast zoveel mogelijk te beperken.

Wethouder Holman was tot hij de vraag drie dagen geleden zag niet op de hoogte. Hij heeft eens wat gegoogeld en heeft iets gevonden over de N366. Groningen is van zins van deze weg een 100 km/u-weg te maken, net zoals van de N34 in Drenthe. Dat zou een goede aansluiting geven op de N391 in Groningen. Men heeft het echter niet over de N391, maar over de N366, dus alleen het Groninger deel. Hij weet dat er in Drenthe ook wel is gedacht over het opwaarderen van de weg N391, doch tot nu toe heeft hij niet het bericht gekregen dat hiertoe op korte termijn wordt overgegaan. Wel is in de krant regelmatig te lezen dat daar nogal wat geld wordt verdiend door bekeuringen, doordat mensen denken dat hier 100 km/u geldt in plaats van 80 km/u.

Overigens gaat de N366 net als de N391 een stroomweg worden. Van een en ander is de gemeente en de provincie Drenthe niet door Groningen op de hoogte gebracht. Als het voornemen mocht leiden tot problemen in Roswinkel < er wordt immers met name over de Zanddijk gesproken >, zal er met Groningen zeker over

van gedachten worden gewisseld. Waar dat toe leidt, kan hij tevoren natuurlijk niet inschatten, maar hem dunkt dat zonder dat gemeente of de provincie Drenthe op de hoogte wordt gesteld dit niet mag leiden tot problemen in Roswinkel. Het college zal hierop alert zijn.

De heer Thole is blij dat mevrouw Zinnemers dit punt heeft aangekaart. In de vergadering van Plaatselijk Belang op 15 oktober, waar hij aanwezig was, heeft hij gehoord dat de afslag Ter Apel door de opwaardering gaat vervallen, zodat de mensen al bij de rotonde Roswinkel zullen gaan afslaan en over de Zanddijk gaan rijden en wellicht ook via Nieuw-Weerdinge langs het Weerdingerkanaal. Hij heeft dit punt reeds doorgespeeld naar de CDA-fractie in Provinciale Staten.

Overige mededelingen

De voorzitter brengt onder de aandacht dat met de heer Moinat is afgesproken dat deze bij de mededelingen iets gaat aanbieden.

De heer Moinat memoreert dat de SP in het eerste deel van dit jaar onderzoek heeft gedaan naar de omstandigheden bij de EMCO. Dit is gebeurd naar aanleiding van onthutsende verklaringen van EMCO-medewerkers. De SP heeft onder andere een meldlijn opengesteld en een WSW-avond georganiseerd. De gegeven reacties zijn weergegeven in een rapport. Dit wordt aangeboden aan de OR en de directie van EMCO. Hij wil nu ook een exemplaar aan de voorzitter aanbieden; in de postvakjes van de raadsleden ligt reeds een exemplaar.

(De heer Moinat overhandigt het rapport aan de voorzitter).

Wethouder Kuper merkt op dat in een eerdere raadsvergadering is gesproken over de zorgboulevard in Klazienaveen. Hij heeft bij die gelegenheid gezegd dat er onder aanvoering van de UMCG onderhandelingen gaande waren over een mogelijke zorgboulevard met dokters en fysiotherapeuten, alsmede wellicht een gemeentewinkel. Inmiddels is duidelijk dat de onderhandelingen niet tot resultaat hebben geleid. Dit heeft ertoe geleid dat het college de markt op is gegaan. Op dit moment worden drie panden in ogeschouw genomen. Een ervan is direct beschikbaar, zodat als alles normaal gaat op korte termijn de huurovereenkomst kan worden opge maakt ten behoeve van een gemeentewinkel in Klazienaveen. Het betreft een pand in het centrum.

De heer De Wildt heeft als voorzitter van het presidium twee mededelingen.

In januari is het presidium verzocht de rekenkamercommissie te evalueren. Daarvoor is een programma opgesteld, wat inhoudt dat in de loop van november, na de begrotingsbehandeling, de raad en ook de commissieleden het verzoek wordt gedaan een enquête in te vullen over de werkzaamheden van de rekenkamercommissie, met daarbij het dringende verzoek dit zo snel mogelijk te doen.

Het lijkt het presidium goed ook de huidige raad kritisch onder de loop te leggen. Er wordt een *quick scan* gehouden, waarschijnlijk digitaal via het bureau gemeenteraad.nl. Hierbij zal een aantal vragen worden voorgelegd over het functioneren in het algemeen. Als alles verwerkt is, wordt daar door gemeenteraad.nl een werkconferentie aan vastgeknoopt om over de uitkomsten te discussiëren en wellicht aanbevelingen te doen aan de volgende raad.

De voorzitter vermeldt dat in de commissie werkwijze van de raad met het college afspraken zijn gemaakt over het aan de orde komen van bepaalde nota's en andere belangwekkende beleidsstukken. De vraag is gesteld wanneer dat gebeurt. Hij heeft aan zowel de griffier als de gemeentesecretaris gevraagd een inventarisatie te maken. Gedrieën zullen zij zich daar binnenkort over buigen. In de commissievergadering van 26 november wil hij bespreken wat er in de komende tijd op basis van een realistische inschatting nog wel of niet meer aan de orde kan komen.

Deze mededelingen wordt vervolgens voor kennisgeving aangenomen.

Ingekomen zijn de volgende stukken:

1. Brief mevrouw M.J. van Staveren inzake afsluiten fietspaden in verband met onderhoudswerkzaamheden (Volgnr. 09.065251)
2. Brief G. Ziers inzake mestvergiftiging en theater Muzeval (Volgnr. 09.064516)
3. Brief G. Meerkerk met betrekking tot het verzoek om versnelde vergunningverlening (Volgnr. 09.067319)
4. Brieven d.d. 23 en 24 september 2009 van respectievelijk mevrouw Stuiver, de heer Kroeze, de dames Kroeze-

Oldenbeuving en Legtenberg-Masseüs,
de heer Schutten, de familie Westerdijk
en mevrouw Van Stiphout inzake 'Vroeg
op stap'-maatregelen in gemeentepro-
gramma's
(Volgnr. RIS.3886)

5. Brief G. de Jonge inzake boksvereniging
Klazienaveen
(Volgnr. 09.065973)

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke
stemming worden de onder 1 t/m 5 vermelde
stukken voor kennisgeving aangenomen, met de

vermelding dat deze in behandeling zijn bij het
college.

B9. Sluiting

De voorzitter wenst eenieder wel thuis en sluit
de vergadering (22.03 uur).

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering 17
december 2009.

De voorzitter,

De griffier,

AGENDA

Categorie Nummer	Agenda nummer	Stuk nummer	Onderwerp
A	1	--	Opening en vaststelling agenda
A	2	--	Vragenhalfuur
A	3	RA09.0108	Notulen raadsvergadering van 24 september 2009
A	4	RA09.0088	Vaststellen 'Partiële herziening bestemmingsplan gemeente Emmen (Varkenshouderij De Wildt) + bijlagen RIS.3843 en RIS. 3865
A	5	RA09.0087	Vaststellen 'Partiële herziening bestemmingsplan Erica, linten Kerkweg, Ericasestraat en Verlengde Vaart (melkrundveehouderij) + bijlagen RIS.3842 en RIS.3864
A	6	RA09.0092	Vaststellen 'Partiële herziening bestemmingsplan Buitengebied gemeente Schoonebeek (Pluimveebedrijf Kocks) + bijlagen RIS.3867, RIS.3868 en RIS.3869]
A	7	RA09.0095	Vaststellen verlenging planperiode Gemeentelijk Rioleringsplan 2005-2009
A	8	RA09.0090	Tijdelijke verordening Wet investeren in jongeren + bijlage RIS.3860
A	9	RA09.0099	Verzamelbesluit begrotingswijzigingen 2009-1 + bijlage RIS.3881
A	10	RA09.0093	Vaststellen bestemmingsplan 'Zuidbarge, hoek Keistraat/Halvemaanweg'+ bijlagen RIS.3887, RIS.3888 en RIS.3889
A	11	RA09.0098	Vaststellen 'Procedureverordening tegemoetkoming in schade, gemeente Emmen 2009' en 'Verordening drempelbedrag planschade, gemeente Emmen 2009'
A	12	RA09.0102	Bestuurlijke verhoudingen provincie – gemeenten in Drenthe + bijlage RIS.3902
A	13	RA09.0097	Gunning Europese aanbesteding inhuur accountantsdiensten
B	1	RA09.0093	Zie A10
B	2	RA09.0094	Vaststellen bestemmingsplan 'Emmen, Rietlanden'+ bijlagen RIS.3892 en RIS.3893
B	3	RA09.0098	Zie A11
B	4	--	Vervallen

B	5	RA09.0101	Vaststellen Milieuagenda 2009-2012 en Milieu-programma 2009 + bijlagen RIS.3898 en RIS.3899
B	6	RA09.0102	Zie A12
B	7	RA09.0107	Voorgenomen aankoop landbouwgronden familie Germs
B	8	RA09.0103	Mededelingen en ingekomen stukken
B	9	--	Sluiting